
ข้อปฏิบัติเพื่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

๑. หม้อแปลงไฟฟ้า และระบบจ่ายไฟฟ้า

๑.๑ ปรับแรงดันไฟฟ้าที่จ่ายออกจากหม้อแปลงไฟฟ้าให้เหมาะสม โดยแรงดันไฟฟ้าวัดที่แผงประธานไฟฟ้า ขณะจ่ายโหลดสูงสุดควรมีค่าประมาณ ๓๘๐ โวลต์ แรงดันไฟฟ้าที่สูง หรือต่ำเกินไปจะทำให้มอเตอร์ไฟฟ้าทำงานที่ประสิทธิภาพลดลง ทั้งนี้ ให้อุปกรณ์ไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่อยู่ปลายทางควรมีแรงดันไฟฟ้าตกไม่เกิน ๓%

๑.๒ ปรับปรุงค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้า (Power Factor) ณ แผงประธานไฟฟ้าของโรงงานให้มีค่าสูงอยู่เสมอโดยติดตั้งคาปาซิเตอร์ และอุปกรณ์ควบคุมตัวประกอบกำลังอัตโนมัติทำงาน ให้มีค่าตัวประกอบกำลัง ณ แผงประธานไฟฟ้าประมาณ ๐.๙๕ ทั้งนี้ หากค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้าของระบบไฟฟ้ามีค่าต่ำ การสูญเสียเนื่องจาก copper loss ในหม้อแปลงไฟฟ้าจะมีค่าสูง

๑.๓ ทำความสะอาด และขันย้าจุดต่อทางไฟฟ้าทุกจุดให้แน่นหนาอย่างน้อยปีละครั้ง จะช่วยลดการสูญเสีย ณ จุดต่อทางไฟฟ้า และเป็นการป้องกันปัญหาทางไฟฟ้าที่เกิดจากจุดต่อทางไฟฟ้าหลวมได้อีกด้วย

๒. มอเตอร์ไฟฟ้า

๒.๑ การใช้งานมอเตอร์ให้เหมาะสมกับภาระ

มอเตอร์ไฟฟ้าโดยทั่วไปจะมีประสิทธิภาพการทำงานลดลงมาก เมื่อภาระลดลงต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ ของพิกัด ดังนั้น ควรปรับปรุงการใช้งานมอเตอร์ให้เหมาะสมกับภาระ โดยการเปลี่ยนมอเตอร์ที่ใช้งานซ้ำภาระต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ที่มีอยู่ให้มีขนาดเล็กลง สำหรับการเลือกขนาดมอเตอร์ใช้งานโดยทั่วไปจะมีขนาดใหญ่กว่าภาระสูงสุดร้อยละ ๑๑๐ ถึง ๑๒๐

๒.๒ หยุดการใช้งานมอเตอร์เมื่อไม่มีภาระ

การทำงานของมอเตอร์ขณะไม่มีโหลดในอุตสาหกรรมอาหารกระป๋องจะพบได้ เช่น การเดินสายพานลำเลียงขณะไม่มีวัตถุดิบบนสายพาน กำลังไฟฟ้าที่สูญเสียเปล่าขณะไม่มีโหลดอาจสูงถึงร้อยละ ๓๐ ของกำลังพิกัด การปรับปรุงทำได้โดยการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับผลิตภัณฑ์ เพื่อควบคุมให้เครื่องทำงานโดยอัตโนมัติ และการวางผังกระบวนการผลิตใหม่เพื่อลดเวลาสูญเสียให้มากที่สุด

๒.๓ มีการระบายความร้อนมอเตอร์ไฟฟ้าที่เหมาะสม

๒.๔ ใช้มอเตอร์ประสิทธิภาพสูง

๒.๕ การบำรุงรักษามอเตอร์ไฟฟ้าและระบบส่งกำลังอย่างสม่ำเสมอ

๓. ไฟฟ้าแสงสว่าง

๓.๑ การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างที่มีประสิทธิภาพสูงและเหมาะสมกับการใช้งาน ดังนี้

- เลือกใช้หลอดไฟที่มีประสิทธิภาพสูงช่วยประหยัดไฟ เช่นหลอด LED หรือหลอดฟลูออเรสเซนต์

แบบ T5

- ใช้หลอดที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น ใช้หลอด Fluorescent แทนหลอดไส้ หรือใช้หลอดเมทัลฮาไลด์ หรือ หลอดโซเดียมความดันสูง แทนหลอดแสงจันทร์ เมื่อจำเป็นต้องติดตั้งในที่สูงมากๆ เป็นต้น

- ใช้โคมไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพสูงมีผิวสะท้อนแสงที่ดี จะช่วยให้สามารถลดจำนวนหลอดต่อโคมลงได้ อาทิเช่นในสำนักงานสามารถใช้โคมประสิทธิภาพสูงแบบ ๒ หลอดต่อดวงโคม ทดแทนโคมธรรมดาแบบ ๓ หลอดต่อโคมที่ใช้กันทั่วไป

- ใช้บัลลาสต์กำลังสูญเสียต่ำ เช่นการใช้บัลลาสต์ แกนเหล็กกำลังสูญเสียต่ำ จะช่วยลดการสูญเสียจากการใช้บัลลาสต์ธรรมดาจากประมาณ ๑๐ วัตต์ เหลือประมาณ ๕-๖ วัตต์ต่อหลอด หรือการใช้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถลดความสูญเสียในบัลลาสต์ลงเหลือประมาณ ๒-๓ วัตต์

๓.๒ ควรปรับปรุงค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้าให้กับโคมไฟฟ้า โดยการติดตั้ง Capacitor ให้มีค่าไม่ต่ำกว่า ๐.๘๕ ในกรณีที่ใช้บัลลาสต์ชนิดแกนเหล็ก

๓.๓ จัดตำแหน่งโคมใหม่ หรือการจัดกลุ่มสวิตซ์ตามการใช้งาน

การจัดตำแหน่งดวงโคมใหม่จะช่วยลดจำนวนโคมส่วนเกินได้ หรือการวางตำแหน่งโคมตามตำแหน่งที่ใช้งานและจัดกลุ่มสวิตซ์โคมไฟสำหรับพื้นที่ทำงานเดียวกันเข้าด้วยกัน และแยกโคมไฟสำหรับพื้นที่ทำงานไม่พร้อมกันได้ออกจากกัน ทำให้เปิดปิดเป็นส่วนๆ ได้ ในโรงงานที่หลังคาสูง การลดระดับโคมมาอยู่ระดับที่เหมาะสมทำให้สามารถใช้แสงได้มากขึ้น และลดจำนวนโคมลงได้

บริเวณที่มีความสว่างมากเกินไปควรถอดหลอดและบัลลาสต์ ที่ไม่จำเป็นออก เช่น บริเวณทางเดิน ห้องน้ำ ฯลฯ ถ้ารู้ตำแหน่งที่ทำงานชัดเจนควรลดจำนวนหลอดในบริเวณที่ไม่จำเป็นแล้วให้แสงเน้นเฉพาะจุด

๓.๔ ปิดสวิตซ์เมื่อไม่ใช้งาน หรือการจำกัดการใช้งาน

การปิดเมื่อไม่ใช้เป็นมาตรการลดการใช้ไฟฟ้าแสงสว่างได้ดีที่สุด ควรขอความร่วมมือจากพนักงานปิดไฟเมื่อไม่ใช้งานหรือไม่อยู่ เช่น ช่วงเวลาที่ไม่มีการผลิต สามารถปิดไฟที่ไม่จำเป็นลงบางส่วนได้ หรือปิดสลับเป็นแถวเพื่อลดความสว่างลง ติดป้ายประกาศและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างนิสัยการใช้งานที่ดี

๓.๕ นำแสงสว่างจากธรรมชาติใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของโรงงาน

โรงงานที่ก่อสร้างใหม่ควรผนวกเข้ากับแนวคิดในการออกแบบ โดยติดตั้งหลังคากระเบื้องหรือกระจกที่ยอมให้แสงผ่าน ส่วนโรงงานเก่าก็ควรจะศึกษาว่าจะปรับปรุงได้หรือไม่

๓.๖ ทำความสะอาดหลอดและโคมไฟฟ้าตามวาระ

ควรบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าแสงสว่างด้วยการทำความสะอาด จะช่วยรักษาระดับความสว่างไว้ได้ในระดับที่ต้องการใช้งานได้ยาวนาน

๓.๗ ทาสีสถานที่ทำงานให้สว่าง

๔. เครื่องปรับอากาศ

แนวทางในการอนุรักษ์พลังงานสำหรับระบบปรับอากาศมี ดังนี้

๔.๑ ทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ

๔.๒ ตำแหน่งติดตั้งคอยล์ร้อนต้องสามารถระบายอากาศร้อนได้ดี

-
- ๔.๓ ตั้งอุณหภูมิใช้งานที่ $25^{\circ}\text{C} - 26^{\circ}\text{C}$
 - ๔.๔ ใช้เครื่องปรับอากาศประสิทธิภาพสูงแทน เมื่อเครื่องเก่าที่ชำรุด
 - ๔.๕ ติดตั้งฉนวนกันความร้อนใต้หลังคาตามความเหมาะสมของอาคาร
 - ๔.๖ ใช้เครื่องปรับอากาศที่มีขนาดเหมาะสม
 - ๔.๗ ลดเวลาการใช้เครื่องปรับอากาศ

“อุตสาหกรรมไทย รวมใจกักดี...รักษาล้างงาน”

สมุดพกโรงงาน

รักษาล้างงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORK

“อุตสาหกรรมไทย รวมใจกักดี...รักษาล้างงาน”

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
75/6 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 4000
www.dlw.go.th

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่

- ศูนย์บริหารและประสานงานโครงการ
- สำนักเทคโนโลยีความปลอดภัย กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- โทรศัพท์ 0 2354 4257-8
- www.dlw-energy.com

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

“อุตสาหกรรมไฟฟ้า ภารกิจที่ดี... รับผิดชอบต่อสังคม”

คำนำ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้จัดทำ **“สมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน”** ภายใต้ โครงการ อุตสาหกรรมไทย ภูมิใจรักดี รักษ์พลังงาน เพื่อเป็นคู่มือเบื้องต้นสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับให้ผู้ประกอบการ โรงงาน ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ในการลดใช้พลังงาน การประเมินการใช้พลังงาน รวมทั้งสามารถ ติดตามผลการประหยัดได้ด้วยตนเอง ซึ่งเนื้อหาในสมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงานนั้น ประกอบไปด้วย

ความรู้พื้นฐานในการอนุรักษ์พลังงานที่โรงงานขนาดกลางและขนาดเล็กควรรู้ อาทิเช่น การทำดัชนี การใช้พลังงาน การรวบรวมข้อมูลด้านพลังงาน รวมทั้งตัวอย่างและรายละเอียดการคำนวณอย่างง่ายที่โรงงานขนาดกลาง และขนาดเล็กสามารถดำเนินการได้เอง

แนวทางการดำเนินการตามมาตรการที่เหมาะสม หรือขั้นบันไดที่จะนำไปสู่การลดใช้พลังงานอย่างน้อย 5% และ Check List ตรวจสอบการดำเนินงานตามขั้นตอนนี้

รวมทั้งกรณีศึกษาโรงงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการประหยัดพลังงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า **“สมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน”** จะเป็นประโยชน์ และสามารถถ่ายทอดให้โรงงานสามารถนำความรู้ และแนวทางการประหยัดพลังงานไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงานอย่างแท้จริงและลดภาระการผลิตไฟฟ้า ในระดับประเทศต่อไป

ท้ายที่สุดนี้ทางกรมโรงงานอุตสาหกรรมต้องขอขอบคุณ กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

สารบัญ

แนะนำสมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน	2
การประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงาน	3
การประเมินปริมาณการใช้พลังงาน	4
การประเมินโอกาสการจัดการพลังงาน	6
การประเมินโอกาสด้านการประหยัดพลังงาน	14
การดำเนินการประหยัดพลังงานในโรงงาน	15
รายงานสรุปผลการดำเนินการ	70

คณะที่ปรึกษา

1. นายรัชดา ลิงคาลานิช อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม
2. นายอดิศร นภาพรานนท์ รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม
3. นายชัยสิทธิ์ พงศ์มรกต รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม
4. นายยุยยุทธ ทองสุข รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

คณะกรรมการ

1. นายศิริพงษ์ สูงสุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีความปลอดภัย ประธาน
2. นายธีระ หงส์พิพัฒน์	วิศวกร 9 วช
3. นางสาววรรณภา รอดรัตน์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 วช
4. นางสาวอิสราภรณ์ วิจิตรจรรยากุล	นักวิทยาศาสตร์ 8 วช
5. นายศุภกิจ บุญศิริ	วิศวกรไฟฟ้า 8 วช
6. นายบวร สัตยาภูมิพงศ์	วิศวกรเครื่องกล 8 วช
7. นายปณตสรรงค์ สุขยานนท์	วิศวกรเครื่องกล 7 วช
8. นางสาวกฤติยา เหมือนใจ	นักวิทยาศาสตร์ 5

ที่มา

1. โครงการประหยัดพลังงานสำหรับโรงงานขนาดเล็ก กรมโรงงานอุตสาหกรรม
2. กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงานกระทรวงพลังงาน

“อุตสาหกรรมไทย รวมใจรักดี รักชีพลังงาน”

“สมุดพกโรงงาน รักชีพลังงาน”

- โรงงาน
- เลขทะเบียนโรงงาน
- ประเภทอุตสาหกรรม
- TSIC-ID
- ที่อยู่
- โทรศัพท์/โทรสาร
- เจ้าของกิจการ
- ผู้รับผิดชอบและประสานงานของโรงงาน :

ศูนย์ปฏิบัติการประหยัดพลังงานในโรงงานอุตสาหกรรม :

ที่ปรึกษา

ที่อยู่

โทรศัพท์/โทรสาร

แนะนำสมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน

“สมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน” เป็นคู่มือเบื้องต้น สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม ที่ประสงค์เริ่มทำโครงการประหยัด พลังงาน และตรวจสอบการใช้พลังงานของตนเอง เป็นการรวบรวมแนวทางการประหยัด พลังงานอย่างง่าย ๆ ที่โรงงานสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง โดยเน้นมาตรการประหยัด พลังงานทางด้านไฟฟ้าเป็นหลัก โดยมีขั้นตอนดังนี้

- **ขั้นตอนที่ 1** เริ่มจากโรงงานรับ “สมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน” จาก “ศูนย์บริหารและประสานงานโครงการ” ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรม จังหวัดทั่วประเทศ

- **ขั้นตอนที่ 2** โรงงานพบที่ปรึกษาประจำโรงงาน เพื่อให้คำปรึกษา และชี้แจงให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินการโครงการ รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพ การใช้พลังงานในโรงงานของท่านดังนี้

- ประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า
- ประเมินปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในแต่ละระบบ
- ประเมินโอกาสด้านการจัดการพลังงาน
- ประเมินโอกาสด้านการประหยัดพลังงาน

- **ขั้นตอนที่ 3** ดำเนินการตามแนวทาง ขั้นตอน มาตรการลดการใช้พลังงาน “สมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน” ภายใน 3 เดือน และมีผลประหยัดอย่างน้อย 5 % โดยมีที่ปรึกษาให้คำปรึกษามาตรการประหยัดพลังงาน

- **ขั้นตอนที่ 4** ดำเนินการประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานหลังจากดำเนินการ ตามมาตรการประหยัดพลังงาน

1

การประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

การประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานในกระบวนการผลิตของโรงงาน จะประเมินจากดัชนีการใช้พลังงานของโรงงาน เพื่อใช้เป็นค่าฐานในการประเมินการประหยัดพลังงาน มีรายละเอียด ดังนี้

- รวบรวมข้อมูลปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในรอบปีที่ผ่านมา
- รวบรวมข้อมูลผลผลิตในรอบปีที่ผ่านมา
- คำนวณหาค่าดัชนีการใช้พลังงาน

ดัชนีการใช้พลังงาน = $\frac{\text{ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh)} \quad \text{1}}{\text{ปริมาณผลผลิต (หน่วยผลผลิต)} \quad \text{2}}$

- ตั้งเป้าหมายผลประหยัดที่ต้องการ และทำการคำนวณหาค่าดัชนีการใช้พลังงานเป้าหมาย

ผลการดำเนินการ :

1	2	3	4	
ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า	ปริมาณผลผลิต	ดัชนีการใช้พลังงาน	เป้าหมาย	ดัชนีการใช้พลังงาน
(kWh)	(.....)	(kWh/.....)	(%)	(kWh/.....)

ตัวอย่างการประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงาน :

1. โรงงานพลาสติกแห่งหนึ่งใน 1 ปี มีการใช้พลังงานไฟฟ้า 174,967.74 kWh (ไม่มีการใช้พลังงานความร้อน)
2. โรงงานแห่งนี้มีปริมาณการผลิต 63,000 kg/ปี
3. ดัชนีการใช้พลังงานคำนวณจาก $= \frac{174,967.74 \text{ kWh}}{63,000 \text{ kg}} = 2.78 \text{ kWh/kg}$
4. มีการตั้งเป้าหมายผลประหยัด 5 เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นดัชนีการใช้พลังงานที่ลดลง $= \frac{5}{100} \times 2.78 = 0.14 \text{ kWh/kg}$
ดังนั้นดัชนีการใช้พลังงานเป้าหมาย $= 2.78 - 0.14 = 2.64 \text{ kWh/kg}$

3

การประเมินปริมาณการใช้พลังงาน

ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินการใช้พลังงานในแต่ละระบบ เพื่อให้ทราบว่าระบบใดในโรงงานมีปริมาณการใช้พลังงานสูงสุด และระบบใดมีปริมาณการใช้พลังงานต่ำสุด ทำให้สามารถหาแนวทางการประหยัดพลังงานได้ถูกต้องโดยเริ่มจากระบบที่มีการใช้พลังงานสูงก่อน เพราะมีโอกาสในการประหยัดพลังงานมากกว่า โดยขั้นตอนการประเมินจะประเมินจากสัดส่วนการใช้พลังงานในแต่ละระบบ ขึ้นอยู่กับชนิดอุตสาหกรรม และปริมาณการใช้พลังงาน ดังนี้

- รวบรวมข้อมูลปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในรอบปีที่ผ่านมา (จากข้อที่ 1)
- หาสัดส่วนการใช้พลังงานในแต่ละระบบ จากฐานข้อมูลการใช้พลังงาน (ตัวอย่างสัดส่วนการใช้พลังงานของอุตสาหกรรมบางประเภท ดังแสดงในตารางที่ 1)
- คำนวณหาสัดส่วนปริมาณการใช้พลังงานในแต่ละระบบ ดังนี้
ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในรอบปี * สัดส่วนการใช้พลังงานในแต่ละระบบ

ระบบที่มีการใช้พลังงาน	สัดส่วนการใช้พลังงาน	ปริมาณการใช้พลังงาน
	(%)	(%)
ระบบความร้อนร่วม		
ระบบอากาศอัด		
กระบวนการไฟฟ้าเคมี		
สิ่งอำนวยความสะดวก		
พัดลมและเครื่องเป่าลม		
ระบบลำเลียงวัตถุดิบ		
กระบวนการแปรรูปวัตถุดิบ		
ระบบทำความเย็น		
กระบวนการให้ความร้อน		
เครื่องสูบน้ำ		
อุปกรณ์กำเนิดไอน้ำ		
อื่นๆ		

ตัวอย่างการคำนวณ :

ใน 1 ปี โรงงานพลาสติกแห่งหนึ่งมีการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบต่างๆ ดังนี้

1. กระบวนการผลิต	148,883.89 kWh	คิดเป็นสัดส่วน =	$\frac{148,883.89}{174,967.74}$	= 85.09 %
2. ระบบปรับอากาศ	10,851.71 kWh	คิดเป็นสัดส่วน =	$\frac{10,851.71}{174,967.74}$	= 6.20 %
3. ระบบแสงสว่าง	10,105.36 kWh	คิดเป็นสัดส่วน =	$\frac{148,883.89}{174,967.74}$	= 5.78 %
4. อื่นๆ	5,126.78 kWh	คิดเป็นสัดส่วน =	$\frac{148,883.89}{174,967.74}$	= 2.93 %
รวม	174,967.74 kWh			100.00 %

ตารางสัดส่วนการใช้พลังงานในแต่ละระบบ

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมกลั่น	0	7	9	0	11	0	8	0	0	7	12	10	2	35	1	26	100
โลหะขั้นมูลฐาน	0	0	7	11	16	16	6	5	0	10	10	10	11	10	1	13	100
ปิโตรเลียมและถ่านหิน	0	0	7	11	16	16	6	5	0	10	10	10	11	10	1	13	100
ผลิตภัณฑ์ท่อโลหะ	0	0	7	11	16	16	6	5	0	10	10	10	11	10	1	13	100
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	0	0	6	0	7	7	7	24	0	10	0	23	0	0	0	33	100
ยานพาหนะและอุปกรณ์	0	0	6	1	29	5	4	12	12	8	12	12	8	0	0	15	100
ผลิตภัณฑ์จากไม้ เยื่อกระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษ	0	0	3	0	7	13	5	5	14	7	6	8	20	1	24	100	100
สิ่งทอ สิ่งถัก เครื่องแต่งกาย และผลิตภัณฑ์หนังสัตว์	0	0	7	0	22	6	5	5	14	12	6	9	0	1	19	24	100
สิ่งพิมพ์	0	0	7	11	16	6	5	10	14	10	11	6	10	1	13	19	100
หล่อหลอมโลหะ	0	0	4	2	15	4	12	3	10	2	50	3	10	0	5	13	100
ผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ	0	0	3	0	15	3	3	11	42	3	3	7	1	0	12	12	100
ผลิตภัณฑ์โลหะ	0	0	6	5	19	6	4	13	5	18	3	8	7	0	16	16	100
เฟอร์นิเจอร์ และสินค้าที่เกี่ยวข้อง	0	0	7	11	16	6	5	10	10	10	11	10	10	1	13	13	100
ของทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	0	0	8	4	8	8	25	0	2	13	5	0	0	0	27	27	100
แก้วและเครื่องแก้ว	0	0	4	0	8	4	3	10	7	42	6	6	0	0	16	16	100
คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า	0	0	3	3	40	3	2	7	11	16	4	4	0	0	11	11	100
เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เคมี	0	0	13	20	8	5	11	12	3	12	12	0	0	0	16	16	100
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	0	0	7	11	16	6	5	10	10	10	11	10	10	1	13	13	100
ซีเมนต์	0	0	9	0	0	9	29	8	4	16	5	0	0	0	20	20	100
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1	72	3	2	5	1	0	12	1	3	1	0	3	100	100	100	100
ระบบที่มีการใช้พลังงาน																	
ระบบความร้อนร่วม																	
ระบบอากาศอัด																	
กระบวนการไฟฟ้าเคมี																	
สิ่งอำนวยความสะดวก																	
พัดลมและเครื่องเป่าลม																	
ระบบลำเลียงวัตถุดิบ																	
กระบวนการแปรรูปวัตถุดิบ																	
ระบบทำความเย็น																	
กระบวนการให้ความร้อน																	
เครื่องสูบน้ำ																	
อุปกรณ์กำเนิดไอน้ำ																	
อื่นๆ																	
รวมทั้งหมด																	

การประเมินโอกาสการจัดการพลังงาน

ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินการจัดการพลังงานภายในองค์กร ก่อนที่จะนำระบบการจัดการพลังงานมาประยุกต์ ผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยทำให้ทราบว่า การจัดการในปัจจุบันมีจุดอ่อน-จุดแข็งในเรื่องใด เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทิศทางการประหยัดพลังงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

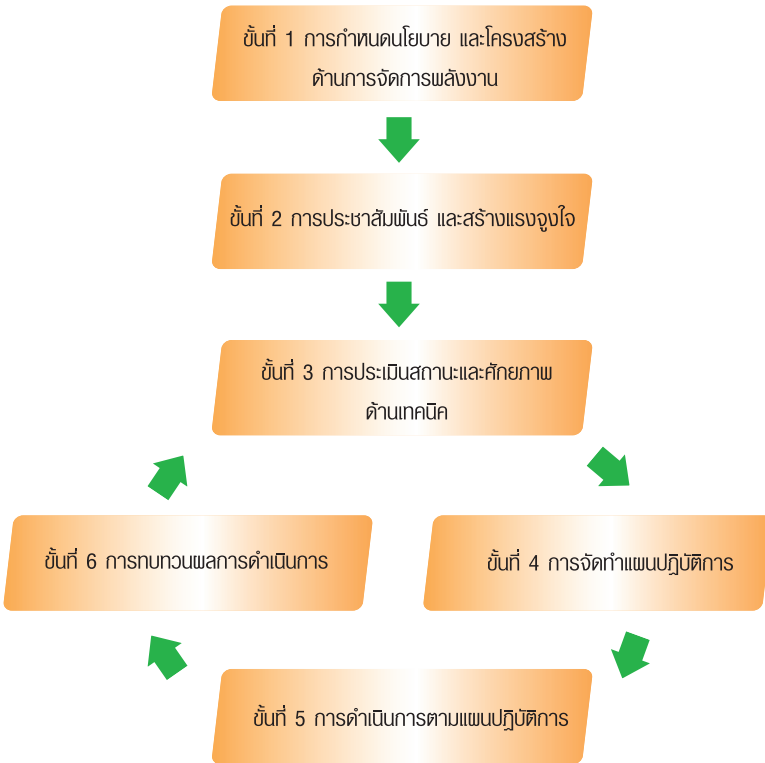
ตารางประเมินโอกาสการจัดการพลังงาน

<ul style="list-style-type: none"> ในกรณีที่ต้องการซื้ออุปกรณ์หรือเครื่องจักร โรงงานของท่านมีการประเมินความคุ้มค่าในการพิจารณาเลือกซื้ออุปกรณ์หรือเครื่องจักรหรือไม่ 	☐ มี ☐ ไม่มี
<ul style="list-style-type: none"> โรงงานของท่านมีการแนะนำเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานให้กับพนักงานอย่างเป็นทางการหรือไม่ 	☐ มี ☐ ไม่มี
<ul style="list-style-type: none"> โรงงานของท่านมีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านพลังงานหรือไม่ 	☐ มี ☐ ไม่มี
<ul style="list-style-type: none"> โรงงานของท่านมีการจัดทำแผนงานการพลังงานอย่างเป็นทางการหรือไม่ 	☐ มี ☐ ไม่มี
<ul style="list-style-type: none"> โรงงานของท่านมีการวิเคราะห์อายุของเครื่องจักรที่ใช้งานเพื่อประเมินในการใช้เครื่องจักรใหม่ทดแทนหรือไม่ 	☐ มี ☐ ไม่มี

การนำแนวทางการจัดการพลังงาน มาพัฒนาใช้ในโรงงานขนาดเล็ก

ระบบการจัดการพลังงานสำหรับโรงงานขนาดเล็ก ได้จัดทำขึ้นมาประยุกต์ใช้
ในขั้นตอนการให้คำปรึกษาแก่โรงงานขนาดเล็ก เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการประหยัด
พลังงาน โดยมีขั้นตอนดังแสดงในรูป

รูปขั้นตอนการจัดการพลังงาน

1) **ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดโครงสร้าง และนโยบายการจัดการพลังงาน**
สำหรับระบบการจัดการพลังงานในโรงงานขนาดเล็ก การกำหนด
โครงสร้างและนโยบายเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการพัฒนา
อย่างยั่งยืน และให้พนักงานทราบถึงความมุ่งมั่นของบริษัทในด้านจัดการพลังงาน โดย
มีผู้บริหารระดับสูงทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และทิศทางของการอนุรักษ์
พลังงาน ให้ผู้บริหารระดับกลางและระดับล่าง สามารถนำไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้
ให้เกิดผล และขยายผลการดำเนินการอนุรักษ์พลังงานไปสู่ทุกส่วนในองค์กร

อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับโครงสร้างของการจัดการด้านพลังงาน ประกอบไปด้วยสมาชิกอย่างน้อย 3 ท่าน สมาชิกของคณะทำงานด้านอนุรักษ์พลังงานควรประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ในด้านต่างๆ จากบุคลากรทุกฝ่ายและเหมาะสมกับวัฒนธรรมขององค์กรนั้นๆ ดังนี้

- (1) หัวหน้าคณะทำงานฯ อย่างน้อยที่สุดต้องเป็นผู้บริหารระดับสูงหรือระดับกลาง ที่มีความสามารถในการดำเนินการประชุม มีความรู้ด้านพลังงานและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในองค์กร
- (2) พนักงานที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรที่ใช้พลังงาน และเครื่องจักรต่างๆ ภายในโรงงาน เช่น หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าแผนกซ่อมบำรุง วิศวกร และเจ้าหน้าที่ช่างเทคนิค เป็นต้น
- (3) เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร (Administrative Staff) เพื่อช่วยคณะทำงานด้านงานเอกสาร หรือเจ้าหน้าที่ด้านประชาสัมพันธ์ (Public Relation) เพื่อช่วยงานด้านส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน การสร้างจิตสำนึก และการประชาสัมพันธ์

2) ขั้นตอนที่ 2 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ให้ความรู้

โดยทั่วไปเป้าหมายหลักของการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ให้ความรู้เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกและให้พนักงานมีความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงาน เช่น การลดความสูญเสียทั้งด้านพลังงานและผลผลิต การเลือกใช้เทคโนโลยีที่ดี วิธีการใช้อุปกรณ์ที่ดี การบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ดี และการลดการใช้พลังงาน

ที่ไม่จำเป็นต้องรวมทั้งเชิญผู้ปฏิบัติที่มีผลงานโดยการประกาศชมเชยหรือให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติได้สำเร็จเพื่อเป็นตัวอย่างแก่พนักงาน โดยผ่านสื่อต่างๆ ในองค์กร เช่น โปสเตอร์ สติกเกอร์ ป้ายประกาศ ข่าวสาร การประกวดความคิด/โครงการ และการสัมมนา/ฝึกอบรมพนักงาน

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
ใช้โรงงานขนาดเล็ก

3) **ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการจัดการพลังงาน และศักยภาพทางด้านเทคนิค**

ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินการจัดการพลังงานภายในองค์กร และศักยภาพทางด้านเทคนิค ก่อนที่จะนำระบบการจัดการพลังงานมาประยุกต์ใช้ ผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยทำให้ทราบว่า การจัดการในปัจจุบันมีจุดอ่อน-จุดแข็ง ในเรื่องใด เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทิศทางการอนุรักษ์พลังงาน ประเด็นที่ต้องให้ความสนใจเป็นลำดับต้นๆ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอยู่ด้วยกันหลายรูปแบบขององค์กร สามารถนำรูปแบบที่คุ้นเคยมาประยุกต์ใช้ได้ โดยพิจารณาให้มีประเด็นครบถ้วนตามที่มาตรฐานกำหนด ในที่นี้นำรูปแบบ Energy Management Matrix ดังตารางที่ 1 มาประเมินโดยจะพิจารณาประเด็นต่างๆ 6 ประเด็นที่มีความสำคัญต่อการจัดการพลังงานภายในองค์กร ได้แก่ นโยบายการจัดการองค์กร การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ ระบบข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์และการลงทุน โดยให้คะแนนแต่ละประเด็นระหว่าง 0 ถึง 4 โดยเปรียบเทียบลักษณะจริงที่เกิดขึ้นในองค์กรกับข้อแนะนำที่ให้ไว้ในตารางลักษณะที่ปรากฏเป็นคะแนนระดับ 4 ถือได้ว่าเป็น Best Practices สำหรับประเด็นที่พิจารณานั้นๆ

ตารางรูปแบบ Energy Management Matrix

ระดับ	เป้าหมาย	การต้องทำ	การระบุตัวและสร้างแรงจูงใจ	ระบบข้อมูลข่าวสาร	ประชาสัมพันธ์	การลงทุน
4	นโยบายการจัดการพลังงานจากฝ่ายบริการและถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายบริษัท	มีการจัดองค์การเป็นโครงสร้างส่วนหนึ่งของฝ่ายบริการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ชัดเจน	มีการประสานงานระหว่างผู้รับผิดชอบด้านพลังงานและทีมงานทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ	กำหนดเป้าหมายที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฏิบัติการไปจนถึงกลยุทธ์	ประชาสัมพันธ์คุณค่าของการประหยัดพลังงานและการจัดการพลังงานของทางองค์กรอย่างสม่ำเสมอ	จัดสรรงบประมาณโดยเฉลี่ยโดยพิจารณาจากความสำคัญของโครงการ
3	นโยบายและการสนับสนุนเป็นครั้งคราวจากฝ่ายบริการ	ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการจัดการพลังงานซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ	คณะกรรมการ อนุรักษ์พลังงานเป็นองค์การหลักในการดำเนินงาน	แจ้งผลการใช้พลังงานจากมิเตอร์ที่แต่ละฝ่ายทราบ แต่ไม่มีการแจ้งถึงผลการประหยัด	ให้ทีมงานรับทราบโครงการอนุรักษ์พลังงานและให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ	ใช้ระยะเวลาที่นานเป็นหลักในการจัดการลงทุน
2	ไม่มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนโดยฝ่ายบริการหรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน	มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานรายงานต่อคณะกรรมการเฉพาะกิจ แต่รายงานเป็นประจำไม่ได้	คณะกรรมการเฉพาะกิจเป็นผู้ดำเนินการ	ทำรายงานติดตามประเมินผลโดยดูจากมิเตอร์ที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งงบประมาณ	จัดฝึกอบรมให้ทีมงานรับทราบเป็นครั้งคราว	ลงทุนโดยดูมาตรการที่ระยะเวลาที่นานพอ
1	ไม่มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนโดยฝ่ายบริการ	ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานมีบทบาทที่ชัดเจนเกี่ยวกับความรับผิดชอบจำกัด	มีการติดต่ออย่างใกล้ชิดทางคณะกรรมการที่ผู้ใช้พลังงาน (พนักงาน)	มีการสุ่มรายงานด้านค่าใช้จ่ายการใช้พลังงานเพื่อใช้ร่วมกันภายในวิชาชีพกรรม	แจ้งให้ทีมงานทราบอย่างไม่เป็นทางการเพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ	พิจารณาเฉพาะมาตรการที่ลงทุนต่ำ
0	ไม่มีนโยบายที่ชัดเจน	ไม่มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน	ไม่มีการติดต่อกับผู้ใช้พลังงาน	ไม่ประเมินผลข้อมูลและยังมีการใช้พลังงาน	ไม่มีการสนับสนุนการประหยัดพลังงาน	ไม่มีการลงทุนในการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

ในส่วนของ การประเมินศักยภาพทางเทคนิค มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาประสิทธิภาพการทำงานของอุปกรณ์ที่ใช้พลังงาน มีการใช้พลังงานสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และนำไปปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีที่สุด โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- รวบรวมเอกสารข้อมูลทางเทคนิคของอุปกรณ์ที่ใช้พลังงาน
- ตรวจสอบสภาพการใช้งาน และประสิทธิภาพของอุปกรณ์ที่ใช้พลังงาน
- จัดทำรายงานผลการตรวจวัด เปรียบเทียบสมรรถนะการใช้พลังงาน (Benchmark of Enegy) ข้อเสนอแนะการดำเนินการปรับปรุง
- กำหนดเป้าหมายและมาตรการอนุรักษ์พลังงานที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากผลตอบแทนทางการเงินโดยแนวทางที่เป็นที่ยอมรับได้แก่ ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return, IRR)

4) ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์ของการจัดทำให้มีมาตรฐานระบบการจัดการพลังงาน ก็เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานที่ยั่งยืน แผนปฏิบัติการที่จะสนับสนุนหัวใจของการอนุรักษ์พลังงาน ได้แก่ ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ, พนักงานมีจิตสำนึก และพนักงานมีความรู้ ความเข้าใจที่เหมาะสม ดังนั้น แผนปฏิบัติการที่องค์กรต้องจัดทำ จะต้องประกอบด้วย

- แผนเพื่อรองรับมาตรการอนุรักษ์พลังงานที่คัดเลือก
- แผนประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกของพนักงานในองค์กร
- แผนการฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

สำหรับแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นจะต้องแสดงวัตถุประสงค์ของมาตรการ, ตัวชี้วัดความสำเร็จของมาตรการ, ผู้รับผิดชอบ, งบประมาณ, ระยะเวลาดำเนินการ และกลุ่มเป้าหมาย เป็นอย่างน้อย โดยแบ่งประเภทของแผนเป็น 3 ช่วง คือ

ระยะสั้น

- โครงการไม่ต้องลงทุน/ลงทุนน้อย
- ได้ผลโดยเร็ว
- ไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน
- ใช้บุคลากรภายในและจำนวนน้อย
- มีความรู้ด้านเทคนิคอยู่แล้ว

ระยะกลาง

- โครงการที่ต้องการเงินลงทุนบ้าง
- ได้ผลไม่ช้าเกินไป
- อาจมีผลกระทบต่อการทำงานบ้างเล็กน้อย
- ใช้บุคลากรจำนวนพอสมควร หรือต้องการบุคลากรภายนอกบ้าง
- ต้องศึกษาความรู้ทางเทคนิคเพิ่มเติมบ้าง

ระยะยาว

- โครงการที่ต้องการเงินลงทุนสูง/สภาพความพร้อมด้านการลงทุน
- ได้ผลในระยะเวลาานพอสมควร
- มีผลต่อการทำงานมากพอสมควร
- ต้องการบุคลากรภายนอกพอสมควร
- ต้องศึกษาความรู้ด้านเทคนิคพอสมควร

5) ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

หลังจากที่มาตรการต่างๆ ผ่านการอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ผู้ที่ได้รับมอบหมายก็จะมีหน้าที่นำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลตามกำหนดเวลาที่ระบุ ในระหว่างที่กำลังดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ จำเป็นจะต้องติดตามความก้าวหน้าและเปรียบเทียบกับแผนงาน เมื่อดำเนินการตามจนแล้วเสร็จตามที่กำหนดแล้ว การติดตามตรวจสอบก็มีความสำคัญ โดยเทคนิคที่ใช้กันโดยทั่วไปจะเป็นการสร้าง “แผนภูมิควบคุม (Control Chart)” ซึ่งมิได้หลายรูปแบบ องค์กรสามารถเลือกใช้ตามที่เหมาะสม

มาตรการ	กรกฎาคม				สิงหาคม				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	1	2	3	4	1	2	3	4		
1. การกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงาน									โรงงาน	
2. การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน									โรงงาน	
3. การสร้างแรงจูงใจ										
- การพัฒนาบุคลากร/อบรม									นส.	
- การรณรงค์ประชาสัมพันธ์									นส./โรงงาน	
4. การตรวจวิเคราะห์การไหลพลังงาน									นส.	
5. การจัดทำมาตรการอนุรักษ์พลังงาน									นส.	
6. การจัดทำแผนอนุรักษ์พลังงาน									นส./โรงงาน	
7. การนำแผนไปปฏิบัติ									โรงงาน	
8. การตรวจสอบประเมินผลปรับปรุง									นส./โรงงาน	

6) ขั้นตอนที่ 6 การทบทวนผลการดำเนินการ

เพื่อเป็นการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับที่ได้วางแผน รวมถึงปัญหาของอุปสรรคในขณะดำเนินการ และนำเสนอคณะกรรมการด้านการจัดการพลังงาน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการครั้งต่อไป โดยองค์กรควรจัดให้มีคณะผู้ตรวจประเมินภายในเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน สำหรับแนวทางการประเมินผลเบื้องต้นประกอบไปด้วย

- การประเมินความเป็นไปในทางเทคนิค ได้แก่ ดัชนีการใช้พลังงาน ประสิทธิภาพและสมรรถนะ (Efficiency and Performance) ความเชื่อถือได้ (Reliability) ความปลอดภัย และความสามารถใช้งานและบำรุงรักษาได้ง่าย

การประเมินความเป็นไปให้ทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ต้นทุนของโครงการ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นและการกำหนด การใช้พลังงานอ้างอิง (Energy Base Line)

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ ใช้โรงงานขนาดเล็ก

4

การประเมินโอกาสด้านการประหยัดพลังงาน

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการประเมินโอกาสที่โรงงานจะสามารถประหยัดพลังงานได้ เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นที่ให้โรงงานทราบว่าโรงงานมีการดำเนินการด้านการประหยัดพลังงานหรือไม่ โดยการประเมินแบ่งออกเป็น 3 กรณี และแยกตามระบบการใช้พลังงานดังนี้

- 1 = โรงงานไม่รับทราบเกี่ยวกับแนวทางการประหยัดพลังงานในระบบนั้นๆ
- 2 = โรงงานรับทราบแนวทางการประหยัดพลังงาน แต่ยังไม่ได้ดำเนินการ
- 3 = โรงงานรับทราบแนวทางการประหยัดพลังงาน และเริ่มดำเนินการหรืออยู่ระหว่างดำเนินการ

ระบบที่มีการใช้พลังงาน	ระดับคะแนน		
	1	2	3
ระบบความร้อนร่วม			
ระบบอากาศอัด			
กระบวนการไฟฟ้าเคมี			
สิ่งอำนวยความสะดวก			
พัดลมและเครื่องเป่าลม			
ระบบลำเลียงวัตถุดิบ			
กระบวนการแปรรูปวัตถุดิบ			
ระบบทำความเย็น			
กระบวนการให้ความร้อน			
เครื่องสูบน้ำ			
อุปกรณ์กำเนิดไอน้ำ			
อื่นๆ			

หมายเหตุ : 1. สิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบไปด้วย ระบบปรับอากาศ ระบบแสงสว่าง และอุปกรณ์สำนักงาน
 2. พลังงานที่ใช้ในกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบ หมายถึง การใช้งานในมอเตอร์ไฟฟ้า

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

การดำเนินการประหยัดพลังงานในโรงงาน

ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการจริงโดยนำมาตรวจอย่างง่าย ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ทันที ลงทุนน้อย หรือไม่มีการลงทุนเพียงแค่เปลี่ยนรูปแบบการทำงานในระบบและอุปกรณ์ต่างๆ ภายในโรงงาน โดยพิจารณามาตรการทางด้านไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว จำนวน 5 มาตรการต่อระบบหรืออุปกรณ์นั้นๆ ให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้ารวมกันมากกว่า 5% ประกอบไปด้วยระบบต่างๆ ดังนี้ ระบบแสงสว่าง ระบบปรับอากาศ ระบบทำความเย็น ระบบอัดอากาศ มอเตอร์ พัดลม ไบลเวอร์ เครื่องสูบน้ำ อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนโดยใช้ไฟฟ้า หม้อแปลง และระบบส่งจ่ายไฟฟ้า และอุปกรณ์สำนักงาน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการประหยัดพลังงานงาน ดังนี้

- ตรวจสอบระบบต่างๆ ภายในโรงงานของท่านว่ามีระบบและอุปกรณ์ใดบ้างที่ใช้พลังงานไฟฟ้าภายในโรงงาน
- ตรวจสอบมาตรการที่สามารถดำเนินการได้ทันที 5 มาตรการ ในแต่ละระบบ
- ดำเนินการปรับปรุง โดยสามารถสอบถามข้อมูลทางด้านเทคนิคเพิ่มเติมจากที่ปรึกษา
- ประเมินผลประหยัดที่ได้จากการปรับปรุง โดยนำค่าปริมาณการใช้พลังงานในแต่ละระบบ คูณกับเปอร์เซ็นต์ผลประหยัดในแต่ละมาตรการ และเปอร์เซ็นต์ของจำนวนเครื่องจักรที่ปรับปรุง

ผลประหยัด = ปริมาณการใช้พลังงาน * % ผลประหยัด * % จำนวนเครื่องจักรที่ปรับปรุง

ตัวอย่างการประเมินผลประหยัด :

ในโรงงานแห่งหนึ่งมีการใช้พลังงานไฟฟ้าของมอเตอร์ทั้งหมด 20,000 kWh/ปี เมื่อทำการสำรวจในโรงงานพบว่าค่าเพาเวอร์แฟกเตอร์ของมอเตอร์มีค่าต่ำกว่า 0.85 ถ้าหากดำเนินการปรับปรุงแก้ไขค่าเพาเวอร์แฟกเตอร์ของมอเตอร์ให้สูงกว่า 0.85 ได้ประมาณ 90% ของจำนวนมอเตอร์ทั้งหมด จากข้อมูลแนวทางการประหยัดพลังงานของมอเตอร์พบว่า การปรับปรุงค่าเพาเวอร์แฟกเตอร์ให้สูงกว่า 0.85 มีการประมาณผลประหยัดไว้ที่ 3% สามารถคำนวณผลประหยัดหลังจากการปรับปรุง คือ

$$\text{ผลประหยัด} = 20,000 \text{ kWh/ปี} \times 3\% \times 90\% = 540 \text{ kWh/ปี} \text{ (คิดเป็นผลประหยัดจริง 2.7\%)}$$

5.1 ระบบแสงสว่าง

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ผลประหยัด (%)	เปอร์เซ็นต์การปรับปรุง (%)	ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. การใช้แสงธรรมชาติ (Daylight) แทนหลอดไฟ	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้แสงธรรมชาติในช่วงกลางวัน - การใช้หลอดไส้ปรับแสง 	10			
2. การยกเลิกใช้งานอุปกรณ์แสงสว่างที่ไม่จำเป็น	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การปลดหลอดไฟฟ้าบริเวณที่มีแสงสว่างเกินความจำเป็น - การปลดหลอดไฟฟ้าบริเวณที่ไม่ได้ใช้งาน 	5			
3. การควบคุมการใช้งานระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้สวิตช์ควบคุมการเปิด-ปิดไฟฟ้าแสงสว่าง - การแยกสวิตช์ในพื้นที่ที่ย่อยๆ - การจัดพนักงานเดินตรวจและปิดไฟหลังเลิกงาน 	5			
4. การบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การทำความสะอาดหลอดไฟและโคมไฟอย่างสม่ำเสมออย่างน้อย 1 เดือนต่อครั้ง 	2			
5. การกำหนดระยะเวลาเปิด-ปิดไฟฟ้าแสงสว่าง	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การปิดไฟฟ้าแสงสว่างช่วงพักกลางวัน - การควบคุมการเปิด-ปิดไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณเครื่องจักร 	5			

หมายเหตุ :

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการการลดการเปิดไฟฟ้าแสงสว่างพื้นที่ที่ใช้งาน บางช่วงเวลาของวัน

สภาพก่อนการปรับปรุง

การใช้ไฟฟ้าแสงสว่างภายในหน่วยงานมีการใช้งานในหลายพื้นที่ ซึ่งการใช้งานในบางจุดที่มีแสงสว่างจากภายนอกเข้ามาถึงหรือการเปิดไฟฟ้าแสงสว่างทิ้งไว้ในบริเวณที่ไม่มีการใช้งาน สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้การใช้พลังงานไฟฟ้าเป็นไปอย่างสิ้นเปลือง โดยไม่มีประโยชน์เป็นจำนวนมากโดยได้ทำการสำรวจพบว่ามีความหลดที่ทำการเปิดทิ้งไว้ประมาณ 93 หลอด

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

การดำเนินการเป็นการจัดการปิดหรือลดการใช้งานในพื้นที่ที่ไม่มีการใช้งาน รวมถึงการปรับปรุงสวิตช์ควบคุมการปิด-เปิด จากการสำรวจพบว่าสามารถปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าในบริเวณต่างๆ ได้ประมาณ 93 หลอด ซึ่งจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 16,394.40 kWh/ปี มูลค่า 61,642.94 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

2. มาตรการประหยัดไฟฟ้าในพื้นที่ที่แสงสว่างเกินความจำเป็น

สภาพก่อนการปรับปรุง

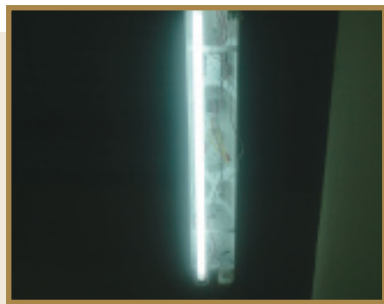
พื้นที่ในโรงงานส่วนใหญ่จะให้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ ทั้งในส่วนสำนักงาน และ ส่วนโรงงาน รวมทั้งบริเวณรอบๆ โรงงาน ก่อนปรับปรุงความสว่างในบางพื้นที่ที่มีความเกินความจำเป็น ดังนั้นจึงทำการสำรวจโดยใช้เครื่องมือวัดค่าความสว่าง (Lux Meter) ตรวจสอบความสว่างก่อนที่จะทำการปรับปรุง

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ความสว่างพื้นที่แต่ละส่วนในโรงงานอย่างน้อยที่สุดต้องมีค่าเป็นไปตามค่ามาตรฐานด้านความปลอดภัย ดังนั้นในการลดหลอดไฟ จำเป็นที่จะต้องตรวจสอบค่าความสว่างก่อนจะทำการปลดหลอดออก

จากโคม จะทำให้ลดกำลังไฟฟ้าลงได้เท่ากับกำลังไฟฟ้าของหลอดรวมกับบัลลาสต์ คือ $36 \text{ W} + 10 \text{ W} = 46 \text{ W}$ ต่อชุด และหลังจากปลดแล้วต้องไม่กระทบต่อประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการทำงาน ทำการถอดหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ 36 W ของบางโคมออก โดยส่วนใหญ่จะเป็นโคมไฟ 2 หลอดต่อโคม จะทำการปลดออก 1 หลอด ในจุดที่มีความสว่างเกินมาตรฐานภายในสำนักงาน จำนวนทั้งหมด 8 หลอด

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 993.60 kWh/ปี มูลค่า 3,278.88 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

3. มาตรการแยกสวิตช์หลอดฟลูออเรสเซนต์

สภาพก่อนการปรับปรุง

บริเวณห้องฝ่ายผลิต ได้ติดตั้งหลอดฟลูออเรสเซนต์พร้อมบัลลาสต์แกนเหล็กธรรมดา ขนาด $1 \times 36 \text{ W}$ จำนวน 13 หลอด โดยในการเปิดไฟสวิตช์ควบคุมไฟ 1 ตัว จะควบคุมหลอดฟลูออเรสเซนต์ทั้ง 13 หลอด เปิดใช้งานเป็นระยะเวลา 24 ชม./วัน ซึ่งการใช้งานในห้องดังกล่าวจะไม่ใช้งานตลอดเวลา ดังนั้นทางโรงงานเห็นว่าควรแยกสวิตช์ควบคุมหลอดตรงบริเวณที่ไม่ได้ใช้งาน และในการแยกสวิตช์ควบคุมหลอดจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของพนักงาน ในการดำเนินมาตรการจะแยกสวิตช์ 1 ตัว ควบคุมหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 36 W จำนวน 3 หลอด

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ทางโรงงานประชุมกันแล้วมีมติว่า การแยกสวิตช์หลอดฟลูออเรสเซนต์ห้องฝ่ายผลิตจะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของพนักงาน และพนักงานทุกคนก็เห็นชอบในมาตรการนี้ ซึ่งสามารถลดการสูญเสียการใช้พลังงานได้

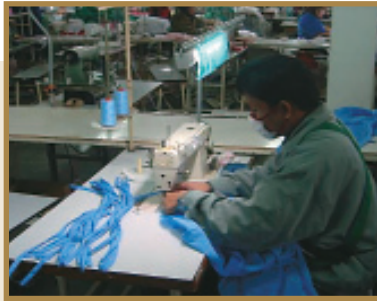
สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ $3,444.48 \text{ kWh/ปี}$ มูลค่า $11,780.12 \text{ บาท/ปี}$

4. มาตรการการลดขนาดกำลังไฟฟ้าของหลอด

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากการสำรวจ ทางโรงงานมีการใช้หลอดไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างในการเย็บผ้า เป็นหลอดขนาด 13 วัตต์ และบัลลาสต์ อิเล็กทรอนิกส์ เพาเวอร์แฟกเตอร์ต่ำ หลอดอยู่ห่างจากชิ้นงานในระดับสายตา ทำให้ไฟส่องหน้าผู้ปฏิบัติงานทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

จากปัญหาดังกล่าวจึงควรลดขนาดวัตต์ของหลอดลงจากหลอดขนาด 13 วัตต์ เป็นขนาด 7 วัตต์ และใช้บัลลาสต์ อิเล็กทรอนิกส์ เพาเวอร์แฟกเตอร์สูง โดยดำเนินการติดตั้งหลอดที่เครื่องเย็บผ้า

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 44,6015.50 kWh/ปี มูลค่า 145,249.00 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 100,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.69 ปี

20

สมุดพกโรงงาน รักพลังงาน

5. มาตรการย้ายตำแหน่งสวิตช์ไฟฟ้าแสงสว่างที่ห้องเย็น

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากผลการสำรวจตรวจวัดพบว่าการใช้ระบบไฟฟ้าแสงสว่างภายในห้องเย็น มีการเปิดใช้ไฟฟ้าแสงสว่างภายในห้องทิ้งไว้ตลอดเวลา ซึ่งในช่วงเวลาไม่มีการปฏิบัติงาน ยังเปิดไฟทิ้งไว้ เนื่องจากสวิตช์ควบคุมการเปิด-ปิดอยู่ด้านข้างของห้องเย็น ทำให้ไม่สะดวกในการเปิด-ปิดแต่ละครั้ง ส่งผลให้เกิดการสูญเสียพลังงานไฟฟ้าโดยเปล่าประโยชน์

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการย้ายสวิตช์ควบคุมการเปิด-ปิดไฟฟ้าแสงสว่างภายในห้องเย็น มาติดตั้ง หน้าห้องเย็นเพื่อความสะดวกในการควบคุม เพื่อว่าเวลาที่มีความจำเป็นที่ต้องใช้แสงสว่าง ในบริเวณใดก็สามารถทำการเปิดเฉพาะหลอดไฟฟ้าที่อยู่ในบริเวณนั้นเป็นการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในบริเวณที่ไม่จำเป็นลงได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 3,024.00 kWh/ปี มูลค่า 11,733.00 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 2,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.17 ปี

5.2 ระบบปรับอากาศ

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ ผลประโยชน์ (%)	เปอร์เซ็นต์ การปรับปรุง (%)	ปริมาณ การใช้ พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประโยชน์ (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. การลดเวลาการใช้เครื่องปรับอากาศ	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ปิดเครื่องปรับอากาศในช่วงเวลาพักกลางวัน - ลดจำนวนตู้โม่การใช้งานเครื่องปรับอากาศ - ปิดเครื่องปรับอากาศก่อนเวลาเลิกงาน 15-30 นาที 	8			
2. การควบคุมการใช้ระบบปรับอากาศ	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับตั้งอุณหภูมิสูงกว่า 25 องศา - ใช้พัดลมช่วยกระจายความเย็น เพื่อความเร็วลมแทนการตั้ง Thermostat ต่ำลง - แยกโซนตั้งอุณหภูมิให้เหมาะสมกับพื้นที่ - การรัดผนังงานตรวจสอบการปิดหลังเลิกงาน 	3			
3. การลดภาระการทำงานของเครื่องปรับอากาศ	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ป้องกันหรือลดอากาศชื้นในพื้นที่ปรับอากาศ โดยทำการป้องกัน หรือย้ายอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดความชื้นออกจากพื้นที่ปรับอากาศ เช่น ตู้ปลา อ่างล้างมือ ห้องน้ำ - การล้างพื้นที่เพื่อลดภาระของเครื่องปรับอากาศ - ปรับตั้งปริมาณอากาศที่ดูดออกจากบริเวณปรับอากาศ 	10			
4. การบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบและทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศทุกเดือน - และล้างแอร์ทุก 6 เดือน 	5			
5. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานเครื่องปรับอากาศ	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การย้ายหรือทำรมงาให้ Condensing unit 	2			

หมายเหตุ : 1. การประเมินผลประโยชน์ในระบบปรับอากาศ ให้ใช้ปริมาณการใช้พลังงานในสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการการปิดเครื่องปรับอากาศช่วงพักเที่ยง

สภาพก่อนการปรับปรุง

ช่วงเวลาพักเที่ยงแต่ละแผนกไม่มีการปิดเครื่องปรับอากาศ โดยเปิดเครื่องปรับอากาศทิ้งไว้ แม้ว่าช่วงเวลานั้นไม่ได้ปฏิบัติงานก็ตาม เมื่อมองภาพรวมแล้วจะเห็นว่าเครื่องปรับอากาศเป็นอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานมาก

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ทางโรงงานประชุมกันแล้วมีมติว่า การปิดเครื่องปรับอากาศช่วงพักเที่ยง จะไม่มีผลกระทบต่อพนักงาน และพนักงานทุกคนก็เห็นชอบในมาตรการนี้ รวมถึงยังช่วยลดการใช้พลังงาน ซึ่งสามารถสรุปการปิดเครื่องปรับอากาศช่วงพักเที่ยงได้ดังนี้

1. แผนกซ่อมบำรุง เครื่องปรับอากาศ ขนาด 32,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง
2. สำนักงาน เครื่องปรับอากาศ ขนาด 32,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง และ 34,000 BTU/hr. จำนวน 2 เครื่อง
3. ห้อง R&D เครื่องปรับอากาศ ขนาด 20,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง
4. ห้องผู้จัดการฝ่ายผลิต เครื่องปรับอากาศ ขนาด 25,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง และขนาด 18,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง
5. ห้องผู้จัดการฝ่ายบรรจุของ เครื่องปรับอากาศ ขนาด 25,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง
6. ห้องเจ้าหน้าที่ Boiler เครื่องปรับอากาศ ขนาด 25,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง
7. ห้องผู้จัดการฝ่ายวัตถุดิบ เครื่องปรับอากาศ ขนาด 12,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง
8. ห้องหัวหน้าแผนกบรรจุของ เครื่องปรับอากาศ ขนาด 25,000 BTU/hr. จำนวน 1 เครื่อง

รวมขนาดเครื่องปรับอากาศทั้งหมดที่ดำเนินการปิดช่วงพักเที่ยงเท่ากับ 282,000 BTU/hr. หรือ 23.50 ตันความเย็น (TR)

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 7,790.25 kWh/ปี มูลค่า 26,642.66 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

2. มาตรการล้างเครื่องปรับอากาศ

สภาพก่อนการปรับปรุง

เนื่องจากเครื่องปรับอากาศเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน โดยส่วนใหญ่แล้วทางโรงงานจะปล่อยทิ้งไม่ให้ความสำคัญ ซึ่งโดยภาพรวมของพลังงานจะเห็นได้ว่าเครื่องปรับอากาศเป็นอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานไฟฟ้ามาก ดังนั้นทางโรงงานจึงเห็นความสำคัญส่วนนี้จึงได้กำหนดมาตรการล้างเครื่องปรับอากาศเป็นมาตรการอนุรักษ์พลังงาน

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ทางโรงงานประชุมกันแล้วมีมติว่า การล้างเครื่องปรับอากาศจะไม่มีผลกระทบต่อพนักงาน และพนักงานทุกคนก็เห็นชอบในมาตรการนี้ รวมถึงยังช่วยลดการใช้พลังงานซึ่งสามารถสรุปเครื่องปรับอากาศได้ 25 เครื่อง รวมขนาดได้เท่ากับ 1,154,000 BTU/hr. หรือ 96.167 ตัน ความเย็น (TR) ที่ดำเนินการล้างเครื่องปรับอากาศ

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 11,476.57 kWh/ปี มูลค่า 39,249.87 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 15,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.38 ปี

24

สมุดพกโรงงาน รักพลังงาน

3. มาตรการการลดชั่วโมงการใช้งานเครื่องปรับอากาศ

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากข้อมูลของทางโรงงานพบว่ามีการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบปรับอากาศประมาณ 20% ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมดของโรงงาน ในโรงงานมี Chiller Air Cooled, เครื่องปรับอากาศแบบ Package และแบบ Split Type ซึ่งใช้ในบริเวณการผลิต และส่วนของสำนักงาน จากการสำรวจพบว่าในบริเวณโรงงานในบางบริเวณมีการใช้งานเครื่องปรับอากาศเกินความจำเป็น ซึ่งจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมการใช้งานเครื่องปรับอากาศในโรงงานแล้วพบว่า สามารถลดชั่วโมงการใช้งานเครื่องปรับอากาศได้ดังนี้ คือ ห้อง MDB ในช่วงเวลากลางคืน และบริเวณโรงอาหารในช่วงเวลาปกติ ซึ่งมีการใช้งานเครื่องปรับอากาศมากเกินความจำเป็น มีรายละเอียดดังนี้ คือ

• ห้อง MDB	ขนาด	26,190	Btu/hr	1	เครื่อง
• ห้อง MDB	ขนาด	18,000	Btu/hr	1	เครื่อง
• โรงอาหาร	ขนาด	98,016	Btu/hr	4	เครื่อง

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

- สำรวจเครื่องปรับอากาศที่จะปรับลดชั่วโมงการใช้งาน บันทึกตำแหน่ง และพิกัดของเครื่อง
- ตรวจวัดค่า kW ใช้งาน และชั่วโมงการใช้งานที่ปรับลดลง
- ดำเนินการปรับลดการใช้งาน พร้อมศึกษาผลกระทบจากผู้ใช้งาน
- ถ้าไม่มีผลกระทบต่อผู้ใช้งาน ให้ผู้บริหารออกเอกสารแจ้งผลการดำเนินงานของทีมงาน และแจ้งผลประหยัดให้พนักงานทุกท่านในโรงงานทราบ

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 6,246.00 kWh/ปี มูลค่า 219,369.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

25

สมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน

4. มาตรการการจำกัดกรอบพื้นที่ปรับอากาศ

สภาพก่อนการปรับปรุง

ทางโรงงานมีการควบคุมอุณหภูมิและความชื้นภายในพื้นที่การผลิตที่ 29 องศา และความชื้นสัมพัทธ์ที่ 50% RH แต่จากสภาพที่พบโดยทั่วไป พื้นที่การผลิตจะมีช่องเปิดโล่ง ติดต่อกับพื้นที่ทั่วไปที่ไม่มีการควบคุมอากาศ ซึ่งเป็นผลให้เกิดการสูญเสียพลังงานไฟฟ้าในการควบคุมอุณหภูมิและความชื้น โดยมีจำนวนและพื้นที่เปิดช่อง ดังแสดงในตาราง

ตารางแสดงขนาดเปิดช่อง

ชื่อ ที่	จำนวน	ขนาดช่องเปิด (ม.)		% ครอบปิด	ตารางเมตร
		กว้าง	สูง		
1	ข้างเครื่องผลิต-1	2.00	3.30	0%	0
2	ข้างเครื่องผลิต-2	2.00	3.30	40%	5
3	ค้ำม blow room	2.40	2.90	100%	5
4	ค้ำมเข้า blending-1	0.80	2.00	100%	5
5	ค้ำมเข้า blending-2	0.15	2.10	100%	5
6	ค้ำมเข้า blending-3	2.80	2.10	100%	5
7	ค้ำมเข้า spinning-1	1.50	2.50	100%	5
8	ค้ำมเข้า spinning-2	0.80	2.00	100%	5
9	ค้ำมเข้า daving	1.70	2.50	40%	5
10	ค้ำมเข้า blow room-1	0.80	2.00	100%	5
11	ค้ำมเข้า blow room-2	3.50	3.40	100%	5
12	ค้ำมเข้า blow room-3	1.70	2.50	100%	5
13	ค้ำมเข้า blow room-4	1.30	2.00	100%	5

แนวคิดและขั้นตอนการดำเนินการ

ดำเนินการปิดช่องเปิดโล่งติดต่อกับพื้นที่ทั่วไปที่ไม่มีการควบคุมอากาศ ซึ่งเป็นผลให้เกิดการสูญเสียพลังงานไฟฟ้าในการควบคุมอุณหภูมิและความชื้น

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 120,903.37 kWh/ปี มูลค่า 303,951.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

26

สมุดพกโรงงาน รักษ์พลังงาน

5. มาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายความร้อน เครื่องปรับอากาศ

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากการตรวจวัดและสำรวจพบว่าโรงงานมีเครื่องปรับอากาศชนิดแยกส่วนเป็นจำนวนมาก และคอยล์ร้อนของเครื่องปรับอากาศบางส่วนทำการติดตั้งไม่เหมาะสม และอยู่ภายนอกอาคาร ทำให้อากาศที่ระบายความร้อนมีอุณหภูมิสูง ทำให้ไม่สามารถระบายความร้อนได้ ซึ่งมีผลทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องปรับอากาศลดลง

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการปรับปรุงระบบระบายอากาศของคอยล์ร้อนเพื่อให้อุณหภูมิของอากาศก่อนเข้าคอยล์ร้อนต่ำลง จะสามารถลดการใช้พลังงานได้ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยการติดตั้งกันสาด หรือย้ายชุดคอยล์ร้อนอยู่ในที่ร่ม และตั้งห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 24,699.00 kWh/ปี มูลค่า 89,904.00 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 53,500.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.6 ปี

5.3 ระบบอัดอากาศ

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ผลประหยัด (%)	เปอร์เซ็นต์การปรับปรุง (%)	ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. การลดอุณหภูมิอากาศก่อนเข้าเครื่องอัดอากาศ	☐	☐	- ปรับตั้งอุณหภูมิอากาศทางเข้าเครื่องปรับอากาศให้อยู่ระหว่าง 30 °c - 40 °c	3			
2. การลดความดันใช้งานเครื่องอัดอากาศ	☐	☐	- ตรวจสอบความดันอากาศที่เครื่องจักรต้องการความดันใช้งานของเครื่องอัดอากาศต้องสูงกว่าที่เครื่องจักรต้องการไม่เกิน 1 Bar	5			
3. การลดการรั่วไหลของอากาศ	☐	☐	- ตรวจสอบเปอร์เซ็นต์การรั่วของระบบอากาศอัดเป็นระยะ มีวิธีการกำหนดแผนและผู้ใช้รับผิดชอบการตรวจสอบรอยรั่วตามท่อลมและข้อต่อที่ชัดเจน	8			
4. การใช้อากาศอัดเท่าที่จำเป็น	☐	☐	- กำหนดกิจกรรมที่สามารถใช้อากาศอัดได้อย่างชัดเจน และจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมที่ใช้ทดแทนอากาศอัดที่ใช้งานเกินความจำเป็น เช่น ไม่ใช้อากาศอัดเผ่า ทำความสะอาดร่างกาย	2			
5. การบำรุงรักษาเครื่องอัดอากาศอย่างสม่ำเสมอ	☐	☐	- มีแผนการบำรุงรักษาที่ชัดเจนมีผู้รับผิดชอบ และมีกรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	2			

หมายเหตุ :

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการการลดการรั่วไหลในระบบอากาศอัด

สภาพก่อนการปรับปรุง

โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์มีการใช้เครื่องอัดอากาศในการผลิตอากาศจัดเป็นอุปกรณ์หลักที่สำคัญอย่างหนึ่งของโรงงาน ดังนั้นการดำเนินการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบอากาศอัดอย่างหนึ่ง คือ การลดอัตราการรั่วไหลในระบบอากาศอัด ทำให้การสูญเสียปริมาณลมน้อยลง จะส่งผลให้เครื่องอัดอากาศมีการผลิตอากาศอัดลดลงตามปริมาณการรั่วไหล ดังนั้นจึงทำการทดสอบอัตราการรั่วไหลในระบบอากาศอัด พบว่าที่แผนกไม้มีอัตราการรั่วไหลประมาณ 66.67 เปอร์เซ็นต์ และแผนกสี 42.31 เปอร์เซ็นต์

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการปรับปรุงจุดรั่วไหลต่างๆ ในระบบอากาศอัด เช่น การเปลี่ยนสายลม, การขันข้อต่อต่างๆ ให้แน่น, การเปลี่ยนหัวต่อสายลม เป็นต้น ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้ว จะทำให้การรั่วไหลลดลงเหลือประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้การใช้พลังงานไฟฟ้าลดลง

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 34,122.07 kWh/ปี มูลค่า 136,488.28 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 5,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.04 ปี

2. มาตรการการลดความดันอากาศอัดให้เหมาะสมกับการใช้งาน

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากการใช้งานอากาศอัดภายในโรงงานพบว่ามีการใช้ความดันที่ 7-8 บาร์เกจ เมื่อทำการสำรวจความต้องการใช้ความดันอากาศอัดของเครื่องจักรต่างๆ พบว่าเครื่องจักรต้องการความดันของอากาศอัดที่ 5-6 บาร์เกจเท่านั้นการผลิตอากาศอัดที่ความดันสูงจะต้องใช้พลังงานที่สูงกว่าการผลิตความดันที่ต่ำกว่า ดังนั้นการปรับตั้งความดันในการผลิตอากาศอัดให้เหมาะสมจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

การดำเนินการปรับปรุงเป็นการปรับตั้งค่าความดันต่ำสุดและสูงสุดของเครื่องอัดอากาศให้เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งในปัจจุบันทางโรงงานได้ดำเนินการแล้ว และได้ปรับตั้งความดันไว้ที่ 5.70 - 6.70 ซึ่งทำให้สามารถลดความดันในการผลิตอากาศอัดได้ประมาณ 1.30 บาร์เกจ จะทำให้สามารถลดการใช้พลังงานได้ 3.90 เปอร์เซ็นต์ (ลดความดัน 1 บาร์ ประหยัด 3 เปอร์เซ็นต์) ทำให้สามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้า

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 3,624.57 kWh/ปี มูลค่า 13,628.38 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 2,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.15 ปี

3. มาตรการการเปลี่ยนระบบการระบายน้ำของเครื่อง-อากาศอัด

สภาพก่อนปรับปรุง

โรงงานมีการใช้ระบบอากาศอัดจากเครื่องอัดอากาศ จำนวน 6 ชุด คือ ขนาด 12 kW 1 ชุด, ขนาด 15 kW 3 ชุด และ ขนาด 30 kW 2 ชุด รวมทั้งหมด 117 kW โดยตั้งค่าแรงดันลมอัดสำหรับจ่ายให้กับอุปกรณ์อยู่ที่ 7 บาร์ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของเครื่องจักรและมีระบบการระบายน้ำ (Blowdown) ของระบบลมอัดเป็นแบบ AUTO DRAIN จากการตรวจสอบระบบระบายน้ำของระบบอากาศอัดภายในบริเวณห้องเครื่องอากาศอัด พบว่ามีอัตราการระบายน้ำของระบบอากาศอัดอยู่ที่ 5 วินาที ในทุก 10 นาที และทุกครั้งที่มีการระบายน้ำ พบว่ามีอากาศอัดถูกปล่อยออกมาพร้อมกับน้ำที่ถูกระบายเสมอ ซึ่งในจุดดังกล่าวเกิดการสูญเสียพลังงานในการสร้างความดันอากาศอัดใหม่

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ทำการสำรวจระบบระบายน้ำของระบบอากาศอัด (Blow down) ภายในบริเวณห้องเครื่องอากาศอัด พบว่ามีอุปกรณ์ที่ชำรุดและจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนจำนวน 13 แห่ง และเมื่อทดสอบจับเวลาอัตราการระบายน้ำของระบบอากาศอัดอยู่ที่ 5 วินาที ในทุก 10 นาที และทุกครั้งที่มีการระบายน้ำว่ามีการรั่วไหลของอากาศอัดประมาณ 10.74 % หรือคิดเป็นปริมาณอากาศรั่วไหล 37.17 ลิตร/วินาที ดังนั้นจึงเปลี่ยนระบบการระบายน้ำ จากระบบ Auto Drain เป็น ระบบ Zero Air Loss

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 109,003.60 kWh/ปี มูลค่า 299,759.90 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 58,500.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.2 ปี

4. มาตรการการลดอุณหภูมิอากาศก่อนเข้าเครื่องอัดอากาศ

สภาพก่อนปรับปรุง

โรงงานมีเครื่องอัดอากาศใช้งาน จำนวน 2 ชุด แต่ละชุดมีขนาดการใช้กำลังไฟฟ้าเท่ากับ 37 kW เครื่องอัดอากาศทั้ง 2 ชุดติดตั้งอยู่ภายในห้องกระบวนการผลิตซึ่งมีเครื่องจักรทำงาน โดยอุณหภูมิอากาศเข้าที่เครื่องอัดอากาศประมาณ 45 องศาเซลเซียส ในขณะที่อุณหภูมิอากาศสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 27 องศาเซลเซียส

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการย้ายเครื่องอัดอากาศออกจากห้องกระบวนการผลิต และสร้างอาคารที่มีระบบระบายอากาศที่ดี ซึ่งจะทำให้อุณหภูมิอากาศที่เข้าเครื่องอัดอากาศมีอุณหภูมิประมาณ 35 องศาเซลเซียส สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องอัดอากาศ

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 9,811.00 kWh/ปี มูลค่า 22,895.00 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 25,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 1.09 ปี

5. มาตรการการลดการใช้ลมอัดโดยการเปลี่ยนหัวฉีด

สภาพก่อนการปรับปรุง

โรงงานมีอุปกรณ์เครื่องอัดอากาศ จำนวน 1 ชุด ที่มีใช้งานสำหรับเป่าทำความสะอาดโดยมีการใช้งานที่ความดัน 10 บาร์ ผ่านทางสายฉีดลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 มม. มีระยะเวลาการใช้เฉลี่ย 3 ชั่วโมง/วัน จากการสำรวจ พบว่า มีการนำลมอัดแรงดันสูงมาใช้เป่าทำความสะอาดโดยใช้หัวฉีดขนาดใหญ่เกินความจำเป็นทำให้เกิดการสูญเสียพลังงานโดยไม่จำเป็น

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

เนื่องจากทางโรงงานไม่สามารถปรับลดความดันเครื่องอัดอากาศได้เนื่องจากเครื่องจักรมีการใช้เครื่องอัดอากาศร่วมกัน ซึ่งถ้าปรับลดแรงดันการใช้งานจะทำให้กระทบกับกระบวนการผลิต ทางโรงงานจึงเปลี่ยนหัวฉีดเป็นแบบปืนลม ซึ่งจะช่วยให้ลดปริมาณอากาศที่ใช้ลงได้ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงทำให้เครื่องอัดอากาศทำงานน้อยลง ประหยัดพลังงานไฟฟ้า โดยการดำเนินงานช่วงแรกจะทำการปรับเปลี่ยนหัวฉีดจำนวน 4 จุด จากเดิมที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 มม. เป็นปืนลมที่มีขนาดหัวฉีดที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 มม. ทำให้อากาศอัดที่ใช้ในการทำความสะอาดใช้ปริมาณลดลง

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 167,639.24 kWh/ปี มูลค่า 435,862.02 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 2,200.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 2 วัน

5.4 มอเตอร์

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ผลประหยัด (%)	เปอร์เซ็นต์การปรับปรุง (%)	ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. การลดการใช้พลังงานระบบมอเตอร์ไฟฟ้า	○	○	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดเวลาเปิด-ปิดมอเตอร์อย่างเหมาะสม - การลดชั่วโมงการทำงานของมอเตอร์ในระบบ 	5			
2. การควบคุมการใช้พลังงานมอเตอร์ไฟฟ้า	○	○	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้มอเตอร์ให้เหมาะสมกับภาระงาน โดยมีโหลดแตกเตอร์ไม่น้อยกว่า 75% - ลดการเดินมอเตอร์ตัวเปล่า 	5			
3. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานมอเตอร์ไฟฟ้า	○	○	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงค่าพิกัดมอเตอร์ให้มอเตอร์ให้สูงกว่า 0.85 - บันทึกลับและกำหนดระดับกระแสสูงสุดในมอเตอร์แต่ละตัว โดยมอเตอร์ต้องกินกระแสไม่สูงกว่าตอนติดตั้งใหม่เกิน 10% 	3			
4. การลดภาระกระแสสูงสุดในการใช้งานมอเตอร์ไฟฟ้า	○	○	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดลำดับการสตาร์ทมอเตอร์แต่ละตัว - ให้แรงดันไฟฟ้าที่สมดุลแก่มอเตอร์ 	5			
5. การบำรุงรักษามอเตอร์อย่างสม่ำเสมอ	○	○	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนการบำรุงรักษาที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบและมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 	2			

หมายเหตุ : 1. การประเมินผลประหยัดในมอเตอร์ ให้ใช้ปริมาณการใช้พลังงานในระบบการแปรรูปตัวบิด ระบบลำเลียงวัตถุดิบ และอุปกรณ์กำเนิดไอน้ำ

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการการลดการเดินเครื่องจักรที่ยังไม่ใช้งาน

สภาพก่อนการปรับปรุง

การเปิดเครื่องจักรทิ้งไว้โดยไม่ใช้งานจะทำให้สิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้าโดยไม่เกิดประโยชน์ ดังนั้นแนวทางหนึ่งในการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า โดยการเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการใช้งานอุปกรณ์ต่างๆ ให้กับพนักงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการใช้งานที่ถูกต้อง หรือติดตั้งสวิตช์ให้เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งจากการสำรวจพบว่า มีเครื่องดูดฝุ่นเปิดทิ้งไว้โดยไม่มีการใช้งานของเครื่องจักร อันเนื่องมาจากเป็นช่วงพักกลางวันหรือการต้องเตรียมวัตถุดิบ ทำให้ต้องหยุดการใช้เครื่องจักร แต่เครื่องดูดฝุ่นไม่มีการปิดการใช้งาน ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ให้พนักงานทราบและมีหัวหน้างานเป็นผู้ตรวจสอบการปิด-เปิด ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถลดการใช้พลังงานในการทำงานได้

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

การเปิดอุปกรณ์ทิ้งไว้เนื่องจากการลืมปิดเพราะสวิตช์ปิด-เปิด ไม่มีการต่อสัญญาณถึงกันระหว่างเครื่องจักรและเครื่องดูดฝุ่นทำให้การปิด-เปิด ไม่สะดวก ดังนั้นสามารถดำเนินการจัดทำระบบควบคุมอุปกรณ์ใหม่ให้สอดคล้องกับการใช้งานหรือควบคุมการปิด-เปิด โดยให้หัวหน้างานเป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งจากการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วจะทำให้การใช้พลังงานไฟฟ้าของเครื่องดูดฝุ่นขนาด 11 กิโลวัตต์ จำนวน 2 เครื่อง มีการใช้พลังงานที่ลดลง โดยในเบื้องต้นได้ประเมินการเวลาที่สามารถปิดเครื่องจักรดังกล่าวได้ประมาณ 1 ชั่วโมงต่อวัน ทำให้สามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 6,600.00 kWh/ปี มูลค่า 19,500.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

2. มาตรการการลดระยะเวลาการเดินตัวเปล่าของมอเตอร์ ลำเลียงสายพาน

สภาพก่อนการปรับปรุง

ทางโรงงานมีการใช้สายพานลำเลียงในการลำเลียงวัตถุดิบ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะมี
การใช้สายพานลำเลียง 9 เส้น โดยหลังจากทำการผลิตเสร็จแล้ว จะต้องทำความสะอาด
โดยจะมีพนักงานทำความสะอาด 3 คน แต่ละคนจะรับผิดชอบทำความสะอาดสายพาน
3 เส้น ในการทำความสะอาดจะใช้เวลา 10 นาทีต่อเส้น ซึ่งในระหว่างทำความสะอาด
จำเป็นจะต้องเปิดมอเตอร์เพื่อทำความสะอาด ซึ่งพนักงานก็จะเปิดมอเตอร์ทิ้งไว้ตลอดการ
ทำความสะอาดจนครบ 3 เส้นต่อคน ทางโรงงานเห็นพนักงานทำความสะอาดทั้ง 3 คน
ไม่ได้ปิดมอเตอร์ลำเลียงสายพานนั้น หมายความว่า มอเตอร์ลำเลียงสายพานทั้ง 9 เส้น
ยังคงวิ่งอยู่ในขณะที่ไม่มีผลผลิต โดยที่มอเตอร์ลำเลียงสายพานมีขนาดพิกัด 0.75 kW

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

จากการตรวจสอบพบว่า ในช่วงที่ทำความสะอาดสายพานเส้นแรก ก็ควร
ปิดมอเตอร์ของเส้นที่สองและเส้นที่สาม และเมื่อทำความสะอาดเส้นแรกเสร็จ ก็ควร
ปิดมอเตอร์สายพานเส้นแรกและเปิดมอเตอร์สายพานเส้นที่สองเพื่อทำความสะอาด กล่าวคือ
จะทำความสะอาดเส้นไหนก็ควรเปิดมอเตอร์เฉพาะสายพานเส้นนั้น ซึ่งจะทำให้ลดการเปิด
มอเตอร์ขับสายพานได้ 20 นาทีต่อเส้น มีสายพานทั้งหมด 9 เส้น ดังนั้นจะลดการเปิด
ทิ้งได้ 180 นาทีต่อวัน หรือ 3 ชั่วโมงต่อวัน

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 1,800.00 kWh/ปี
มูลค่า 6,768.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

3. มาตรการการปรับปรุงค่าเพาเวอร์แฟคเตอร์ด้วย คาปาซิเตอร์

สภาพก่อนการปรับปรุง

โรงงาน มีการใช้มอเตอร์ไฟฟ้าจำนวนมาก ซึ่งจากการสำรวจ และตรวจวัด การใช้งาน จะเห็นว่า มีค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้า (Power Factor, PF)

ลำดับ	รายการ	ขนาด (kw)	โหลดเฉลี่ย (kw)	แรงดันไฟฟ้า (v)	Ir (A)	Is (A)	If (A)	PF
1	ห้องเย็น A	-	4.12	395	9.40	8.8	9.5	0.75
2	ห้องเย็น B	-	5.58	389	10.30	10.2	10.5	0.80
3	ปั๊มน้ำเย็น 2	1.50	1.21	397	2.4	2.3	2.5	0.73
4	ปั๊มน้ำเข้าถังพัก	15.00	9.44	389	18.1	18.7	17.8	0.77
5	VACUUM 1	7.50	3.03	393	6.4	6.5	6.2	0.70
6	VACUUM 2	4.00	3.15	396	6.0	6.1	6.0	0.76
7	COOLING TOWER	0.25	0.27	389	0.6	0.7	0.6	0.63
8	ปั๊มน้ำหล่อเย็น	0.75	1.37	225	3.5	-	-	0.48
9	ปั๊มน้ำ	1.10	1.66	396	3.6	3.7	3.4	0.68

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

มอเตอร์ไฟฟ้าที่มีค่าตัวประกอบไฟฟ้าต่ำทำให้มีการสูญเสียเนื่องจากการสูญเสียในขดลวดทองแดง (Copper Loss) ในมอเตอร์ไฟฟ้าสูงตามไปด้วย ดังนั้นถ้าสามารถปรับปรุงค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้าของมอเตอร์ไฟฟ้าที่มีค่าต่ำให้มีค่าเป็น 0.9 โดยติดตั้งคาปาซิเตอร์ที่ตัวมอเตอร์จากการวิเคราะห์เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว จะทำให้สามารถประหยัดพลังงานได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 2,096.00 kWh/ปี มูลค่า 8,488.00 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 7,800.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.92 ปี

4. มาตรการการใช้เครื่องขัดเล็กแทนเครื่องขัดใหญ่

สภาพก่อนการปรับปรุง

ในกระบวนการขัดผิวไม้มีการใช้เครื่องขัดขนาดใหญ่มีการใช้พลังงานประมาณ 26.99 กิโลวัตต์ จากเครื่องขัดใหญ่ 19.49 กิโลวัตต์ เครื่องดูดฝุ่น ขนาด 7.50 กิโลวัตต์ ใช้งานวันละประมาณ 12 ชั่วโมง 300 วันต่อปี เปอร์เซ็นต์การใช้งาน 80 เปอร์เซ็นต์ ในการขัดไม้หน้าเล็กการป้อนไม้ไม่เต็มพื้นที่ของเครื่องจักร ทำให้การใช้พลังงานไฟฟ้าสูง เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องขัดเล็กที่มีขนาดพลังไฟฟารวม 16.00 กิโลวัตต์ (เครื่องขัดเล็ก 10.50 กิโลวัตต์ เครื่องดูดฝุ่น ขนาด 5.50 กิโลวัตต์) แต่ไม่มีการใช้งานเนื่องจากเครื่องจักรชำรุด จึงไม่ได้ดำเนินการแก้ไขเนื่องจากมีเครื่องขัดใหญ่สามารถใช้งานแทนได้ ดังนั้นการเลือกเครื่องจักรให้เหมาะสมกับการใช้งานจะทำให้การใช้พลังงานไฟฟ้าลดลงได้

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

จากการเลือกเครื่องขัดใหญ่มาทดแทนเครื่องขัดเล็กที่ชำรุด ประกอบกับการใช้งานที่ไม่เหมาะสม คือ การป้อนไม้หน้าแคบครั้งละชิ้นสองชิ้น ซึ่งไม่เต็มพื้นที่ทำให้ไม่เหมาะสมกับการใช้งานเนื่องจากเครื่องจักรดังกล่าวมีการใช้พลังงานที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องขัดเล็กที่ใช้พลังงานน้อยกว่า ดังนั้นทางโรงงานควรซ่อมแซมเครื่องขัดเล็กให้ใช้งานได้เป็นปกติ ซึ่งเมื่อใช้เครื่องขัดเล็กแล้วจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้า

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 31,651.2 kWh/ปี มูลค่า 113,311.30 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 15,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.13 ปี

5. มาตรการการใช้อุปกรณ์ควบคุมการปิดระบบเช่นลำเลียงอัตโนมัติ

สภาพก่อนการปรับปรุง

ทางโรงงานมีการลำเลียงโดยใช้เซนลำเลียง และมีการใช้เซนลำเลียงวัตถุติดปลายเดี่ยวแต่ใช้เซนหลายตัว ดังนั้นจึงพบว่าการเดินเครื่องตัวเปล่าเกิดขึ้น เพื่อเป็นการอนุรักษ์พลังงานและป้องกันการเดินเครื่องตัวเปล่าจึงต้องการติดตั้งหรือนำอุปกรณ์ควบคุมระบบลำเลียงให้เดินที่ละตัวเมื่อมีวัตถุติดบ่วงผ่านมา

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

- ทำการสำรวจข้อมูลขนาด, จำนวน ของเซนที่จะทำการติดตั้ง
- ติดตั้งระบบเปิด - ปิดอัตโนมัติระบบเซนลำเลียง
- ทำการประเมินค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง และผลประหยัดสภาพหลังปรับปรุง

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 18,000.00 kWh/ปี มูลค่า 45,360.00 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 5,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.11 ปี

5.5 ระบบทำน้ำเย็น

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ผลประหยัด (%)	เปอร์เซ็นต์การปรับปรุง (%)	ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. มาตรการปรับปรุงสมรรถนะการทำความเย็น (COP) ของระบบทำความเย็น	○	○	- การเพิ่มอุณหภูมิน้ำเย็นสูงขึ้น	5			
2. มาตรการลดการใช้งานในระบบทำความเย็น	○	○	- ปิดเครื่องทำน้ำเย็น 15 นาที - กรดปิดห้องเครื่องเย็นในเวลากลางคืน	5			
3. มาตรการกำหนดเวลาเปิด-ปิด เครื่องทำน้ำเย็นให้เหมาะสม	○	○	- มีการกำหนดแผนการเดินเครื่องที่เกาะต่าง ๆ ที่ชัดเจน เครื่องทำน้ำเย็นภาระการทำงานมากกว่า 70% - กรดปิดเครื่องทำน้ำเย็นบางเครื่องในช่วงกลางคืน	5			
4. มาตรการทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศคอยล์เย็น และคอยล์ร้อน ทุก 1-3 เดือน	○	○	- มีแผนการทำความสะอาดที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบ และมี การปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง - ตรวจสอบอุณหภูมิและความดันให้เป็นไปตามมาตรฐานผู้ผลิต	2			
5. มาตรการควบคุมคุณภาพน้ำ โดยเฉพาะการลดความกระด้างและตะกอนที่ Cooling Tower	○	○	- ค่า TDS ของน้ำดื่มเป็นไปตามมาตรฐานผู้ผลิต	2			

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการการปรับตั้งอุณหภูมิน้ำเย็นของเครื่องทำน้ำเย็นเพิ่มขึ้นจาก 14 เป็น 15 °C

สภาพก่อนปรับปรุง

โรงงานอิเล็กทรอนิกส์มีเครื่องทำน้ำเย็นระบายความร้อนด้วยอากาศ ขนาด 30 ตัน จำนวน 3 เครื่อง และมีกรใช้งาน 2 เครื่อง ตลอด 24 ชม. สำรอง 1 เครื่อง น้ำเย็นที่ผลิตได้จะจ่ายให้แก่ Machine Tank เพื่อรักษาอุณหภูมิของน้ำเย็นจากการสำรวจเครื่องทำน้ำเย็นมีการจ่ายน้ำเย็นที่อุณหภูมิ 14 - 15 °C จากข้อมูลการออกแบบพบว่า อุณหภูมิน้ำเย็นสามารถจ่ายได้ถึง 16 °C

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการตรวจวัดกำลังไฟฟ้าของเครื่องทำน้ำเย็นก่อนการปรับอุณหภูมิ หลังจากนั้นทำการปรับตั้งอุณหภูมิและวัดกำลังไฟฟ้าพร้อมทั้งตรวจวัดอุณหภูมิในขบวนการผลิตว่ามีผลกระทบหรือไม่

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 46,000.00 kWh/ปี มูลค่า 137,592.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

2. มาตรการการติดตั้งชุดควบคุมอุณหภูมิในเครื่องทำน้ำเย็น

สภาพก่อนปรับปรุง

จากผลการสำรวจพบว่าทางโรงงานมีการใช้ห้องเย็นโดยใช้เครื่องทำความเย็นขนาด 10 ตัน จำนวน 2 ชุด โดยอุณหภูมิต้องการอยู่ที่ประมาณ 15-17 °C เพื่อรักษาน้ำยาและสารเคมีต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิต จากการตรวจวัดอุณหภูมิและการทำงานของคอมเพรสเซอร์ พบว่าคอมเพรสเซอร์ทำงานตลอด ไม่มีการตัดการทำงาน

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ติดตั้งชุดควบคุมอุณหภูมิภายในห้องเย็น โดยควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสมที่ 17 °C เพื่อควบคุมการทำงานของคอมเพรสเซอร์ ซึ่งสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 18,340.19 kWh/ปี มูลค่า 32,359.94 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 24,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.74 ปี

3. มาตรการการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพหอระบาย ความร้อนในเครื่องทำน้ำเย็น

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากสภาพของหอระบายความร้อนที่ไม่มีแผงกันกันน้ำกระเด็นและไม่มีการทำความสะอาดแผงระบายความร้อน (ทางโรงงานมีการล้างถาดรองน้ำเพียงปีละครั้งเท่านั้น) รวมถึงอุณหภูมิน้ำหล่อเย็นที่มีอุณหภูมิสูงซึ่งมีผลทำให้เครื่อง Surge ต้องปิดและเปิดใหม่ ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณา กำหนดระยะเวลาการล้างหอระบายความร้อนรวมถึงแผงระบายความร้อนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหอระบายและลดอุณหภูมิของน้ำหล่อเย็นซึ่งจะช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่เครื่องทำน้ำเย็น

แนวคิดและขั้นตอนการดำเนินการ

- ตรวจสอบและบันทึกปริมาณการใช้น้ำที่ใช้ของ Cooling Tower
- ทำการตรวจวัดและบันทึกอุณหภูมิน้ำหล่อเย็นของ Cooling Tower วันละ 3 เวลา 8.00 น. 14.00 น. และ 18.00 น.
- ทำการตรวจวัดและบันทึกการใช้พลังงานของ Cooling Tower ก่อนและหลังการล้าง Cooling Tower โดยสุ่มเลือกมา 1 ชุด
- ประเมินผลการประหยัดที่ได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 25,355.83 kWh/ปี มูลค่า 63,744.56 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

4. มาตรการการปรับแรงดันน้ำเย็นที่ตกคร่อมเครื่องทำน้ำเย็น

สภาพก่อนปรับปรุง

เครื่องทำน้ำเย็นเป็นแบบระบายความร้อนด้วยน้ำ ขนาด 300 Ton มีจำนวน 3 เครื่อง ซึ่งผลิตน้ำเย็นจ่ายไปให้แก่ห้อง CLEAN ROOM , WASHING ROOM และในสำนักงาน ซึ่งมีการใช้งาน 2 เครื่อง และ สำรอง 1 เครื่อง (NO. R-1,2 & 3) โดยเดินเครื่องตลอด 24 ชม. จากการสำรวจพบว่าเครื่องทำน้ำเย็น NO. R-3 มีอัตราการไหลน้ำเย็นเข้าเครื่องค่อนข้างมากโดยสังเกตจากการลดของความดันประมาณ 20-25 PSI ทำให้เครื่องทำน้ำเย็นมีการใช้ไฟฟ้ามากกว่าปกติ คุณสมบัติของเครื่องทำน้ำเย็น แบบระบายความร้อนด้วยน้ำ ขนาด 300 Ton ควรจะมี Pressure Drop อยู่ที่ประมาณ 15 PSI

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ทำการปรับตั้ง Pressure Drop อยู่ที่ 15 PSI ตามคุณสมบัติ ของเครื่องทำน้ำเย็น ทำให้เครื่องทำน้ำเย็นมีการใช้พลังงานลดลง เนื่องจากมีการลดอัตราการไหลของน้ำเย็นที่เข้าเครื่องลดลง

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 21,840.00 kWh/ปี มูลค่า 60,278.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

5. มาตรการปรับปรุงชุดระบายความร้อนของระบบทำความเย็น

สภาพก่อนปรับปรุง

จากผลการสำรวจพบว่าโรงงานมีห้องเย็นสำหรับเก็บวัตถุดิบและระบบทำความเย็นโดยระบายความร้อนด้วยน้ำ โดยนำน้ำจากหอส่งน้ำกลางมาใช้หล่อเย็นในกระบวนการทำความร้อนของชุด Condenser บางช่วงเวลามีอุณหภูมิที่สูง โดยปกติน้ำเข้าสู่ระบบจะอยู่ที่ประมาณ 28 - 33 องศาเซลเซียส และน้ำออกจะอยู่ที่ประมาณ 33 - 38 องศาเซลเซียส หากอากาศร้อนจะส่งผลให้อุณหภูมิของน้ำสูงขึ้นกว่าเดิม ซึ่งไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิของน้ำหล่อเย็นให้คงที่ได้

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการปรับปรุงโดยการติดตั้งชุด Cooling Tower แยกในแต่ละเครื่องทำความเย็นเพื่อควบคุมอุณหภูมิและช่วยลดอุณหภูมิน้ำ 3-5 องศาเซลเซียส ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพความเย็นสูงขึ้น รวมทั้งยังช่วยลดการใช้พลังงานในการนำน้ำจากหอส่งน้ำส่วนกลางซึ่งมีระยะทางค่อนข้างไกล จากการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยประหยัดพลังงานในระบบทำความเย็นและระบบสูบน้ำ

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 20,383.38 kWh/ปี มูลค่า 79,087.51 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 53,928.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.68 ปี

5.6 ห้องเย็น

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เบอร์ชี้แจง ผลประหยัด (%)	เบอร์ชี้แจง การปรับปรุง (%)	ปริมาณ การใช้ พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. การควบคุมการใช้งานห้องเย็นให้เหมาะสม	☒	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดอุณหภูมิแช่แข็งไม่เกิน -30 องศาเซลเซียส - การกำหนดอุณหภูมิห้องเย็นไม่เกิน -18 องศาเซลเซียส 	2			
2. การปรับเปลี่ยนการทำงานในห้องเย็น	☒	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การแช่แข็งควรดำเนินการตอนกลางคืน - การลดเวลาการทำงานของห้องแช่เย็นในเวลากลางวัน 	3			
3. การลดภาระการทำงานของห้องเย็น	☒	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การพักผลิตภัณฑ์ก่อนทำการแช่แข็งในห้อง anfr-room เพื่อลดความชื้นของผลิตภัณฑ์ก่อนแช่แข็ง - การละลายน้ำแข็งในห้องแช่เย็นใช้ลมที่ผสม 	5			
4. การลดการสูญเสียภายในห้องเย็น	☒	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ม่านอากาศ หรือม่านพลาสติกป้องกันการรั่วไหลของอากาศเย็น - ตรวจสอบข้อต่อและรอยรั่วตามขอบประตู 	1			
5. การบำรุงรักษาห้องเย็น	☒	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบสภาพของห้องแช่เย็นให้มีสภาพดีอยู่เสมอ - มีแผนการจัดการและทำความสะอาดภายในห้องเย็นอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้อยู่รอบ 	2			

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการการลดการรั่วไหลของอากาศร้อน-เย็น

สภาพก่อนการปรับปรุง

โรงงานมีการใช้เครื่องคอมเพรสเซอร์ขนาด 75 kW จำนวน 1 เครื่อง สำหรับให้ความเย็นภายในห้องเก็บสินค้าจำนวน 2 ห้อง จากการสำรวจห้องเก็บสินค้าพบว่า ความร้อนจากภายนอกสามารถแผ่เข้ามาถึงภายในห้อง Anti room ได้ง่าย อันเนื่องมาจากการชำรุดของม่านพลาสติกและระยะห่างของม่านที่ลอยอยู่เหนือพื้น รวมทั้งมีการเปิดประตูห้องเก็บทิ้งไว้ตลอดเวลาทั้งวัน หากมีการปรับปรุงประตูดังกล่าวจะสามารถลดการใช้พลังงานของคอมเพรสเซอร์ได้

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการสำรวจข้อมูลการทำงานของห้องเก็บสินค้า ห้อง Anti Room และเก็บสถิติการใช้พลังงานอย่างต่อเนื่องของเครื่องคอมเพรสเซอร์ ชั่วโมงการทำงาน อุณหภูมิ ความชื้น รอยรั่วของม่านพลาสติก และดำเนินการปรับปรุงม่านพลาสติกที่ชำรุด รวมทั้งรณรงค์ให้มีการปิดประตูห้องเก็บสินค้า

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 34,614.50 kWh/ปี มูลค่า 387,942.00 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 34,500.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.089 ปี

2. มาตรการลดการใช้พลังงานห้องแช่เย็นในช่วงใส่วัตถุดิบ

สภาพก่อนการปรับปรุง

ห้องเย็นตั้งอุณหภูมิไว้ที่ -20 องศาเซลเซียส และในช่วงที่นำปลาเข้าไปแช่เป็นเวลา 1 ชั่วโมงประตูห้องแช่เปิดไว้ตลอดเวลาในขณะที่เครื่องทำความเย็นยังมีการทำงานอยู่ โดยการนำปลาเข้าไปเก็บในตู้จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงต่อตู้ต่อวัน ซึ่งห้องแช่มีด้วยกัน 2 ห้องและมีการผลิตประมาณ 300 วันต่อปี ดังนั้นเพื่อเป็นการประหยัดพลังงานจึงควรปิดเครื่องทำความเย็นในช่วงที่นำวัตถุดิบเข้าไปเก็บในตู้แช่ โดยจะทำการเปิดเครื่องทำความเย็นหลังจากที่นำวัตถุดิบเข้าไปเก็บและปิดประตูเรียบร้อยแล้ว

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

การดำเนินการเป็นการปิดห้องเย็นในช่วงที่นำวัตถุดิบเข้าไปเก็บ ซึ่งจะปิดได้ประมาณวันละ 1 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 2 ตู้ แล้วจึงเปิดเครื่องเมื่อทำการเก็บวัตถุดิบเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ยังใช้น้ำละลายน้ำแข็งที่ติดอยู่ที่แผงจ่ายลมเย็นแทนการใช้ขดลวดความร้อน (Heater) ซึ่งเมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วจะทำให้ทางหน่วยงานลดการใช้พลังงานไฟฟ้าได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 2,275.00 kWh/ปี มูลค่า 10,323.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

3. มาตรการการลดอุณหภูมิน้ำหล่อเย็นที่หอผึ่งน้ำโดยการนำน้ำที่เหลือจากกระบวนการผลิตน้ำแข็งมาผสม

สภาพก่อนปรับปรุง

จากการสำรวจพบว่าน้ำที่เหลือจากกระบวนการผลิตน้ำแข็งที่มีอุณหภูมิต่ำและมีการนำน้ำกลับไปใช้ใหม่ในส่วนของห้องน้ำซึ่งมีอุณหภูมิต่ำ ทั้งนี้จากการสำรวจพบว่าน้ำที่ใช้ระบายความร้อนของตัวเครื่องมีการเติมตลอดเวลาโดยไม่ได้นำน้ำที่เหลือจากกระบวนการผลิตมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

วิธีการปรับปรุงทำได้โดยการต่อท่อที่ได้เครื่องทำน้ำแข็งเวลาละลายน้ำแข็งจะมีน้ำที่ล้างเข้าหลอดน้ำแข็งถ่ายออกมาแล้วนำน้ำที่ล้นออกไปเก็บไว้ในแทงค์น้ำเพื่อนำน้ำที่ล้างเข้าผสมกับน้ำที่ใช้เติมในระบบระบายความร้อนโดยทางโรงงานมีอุปกรณ์จำพวกแทงค์น้ำและท่อแล้วลงทุนเพียงปั้มน้ำขนาด 1.5 hp 1 ตัว

สรุปผลการดำเนินงาน

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 10,629.56 kWh/ปี มูลค่า 26,467.61 บาท โดยมีเงินลงทุน 3,424.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.13 ปี

4. มาตรการการปรับ Set Point อุณหภูมิห้องเย็น (2 °C เป็น 4 °C)

สภาพก่อนปรับปรุง

จากการสำรวจอุณหภูมิภายในห้องเย็นพบว่ามีการใช้คอมเพรสเซอร์ จำนวน 5 เครื่อง ในการทำความเย็นให้ห้องเย็น โดยมีการตั้งอุณหภูมิใช้งาน (set point) ไว้ที่ 2 °C และอุณหภูมิในห้องเย็นมีค่าอยู่ประมาณ 2 °C ทั้งนี้จากการตรวจสอบอุณหภูมิที่ผลิตภัณฑ์ในห้องเย็นต้องการอยู่ที่อุณหภูมิไม่เกิน 5 °C ดังนั้นจึงสามารถปรับอุณหภูมิของห้องเย็นเพิ่มขึ้นได้

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

เนื่องจากความต้องการของระบบที่แท้จริงอยู่ที่อุณหภูมิไม่เกิน 5 °C ดังนั้นจึงสามารถดำเนินการปรับ Set Point ของคอมเพรสเซอร์ เพิ่มขึ้นเพื่อให้อุณหภูมิในห้องเย็นมีค่าใกล้เคียง 5 °C ซึ่งได้ดำเนินการทดลองพบว่าสามารถปรับ Set Point ของคอมเพรสเซอร์ จาก 2 °C เป็น 4 °C ได้ โดยที่อุณหภูมิภายในห้องเย็นมีค่าเฉลี่ยประมาณ 4 °C และไม่มีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ภายในห้องเย็น

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 75,922.68 kWh/ปี มูลค่า 212,584.40 บาท โดยไม่มีเงินลงทุน

5. มาตรการการติดตั้งชุดระบบควบคุมการละลายน้ำแข็ง ชุดคอยล์เย็นในห้องเย็น

สภาพก่อนปรับปรุง

โรงงานวันเส้นมีห้องเย็นสำหรับแช่แข็งวันเส้น มีชุด Fan Coil จำนวน 6 ชุด ซึ่งเปิดใช้งานสลับกันตามช่วงเวลา จากการสำรวจพบว่าเกิดน้ำแข็งเกาะที่ชุดคอยล์เย็นจำนวนมาก ทำให้ประสิทธิภาพการทำความเย็น และการถ่ายเทความร้อนลดลงอย่างมาก ทั้งนี้ทางโรงงานมีการติดตั้งฮีตเตอร์ไฟฟ้าและตั้งเวลาในการทำงานเพื่อละลายน้ำแข็งออกจากชุดคอยล์เย็น แต่การทำงานไม่สัมพันธ์กับโหลดและฮีตเตอร์อยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งานเนื่องจากประสิทธิภาพไม่ดี ทำให้ต้องหยุดเดินเครื่องทำความเย็น เพื่อเอาน้ำแข็งออก

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

เนื่องจากการแช่แข็งวันเส้นในช่วงเริ่มต้นจะมีสภาพความชื้นสูงมาก ทำให้มีปริมาณน้ำแข็งเกาะที่คอยล์เย็นในปริมาณมาก ส่วนช่วงกลางและปลายของกระบวนการ ความชื้นจะลดลงอย่างมาก ดังนั้นการนำระบบควบคุมการละลายน้ำแข็ง (Defrost on Demand) มาใช้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำความเย็นให้สูงขึ้นและประสิทธิภาพคงที่มากขึ้น การติดตั้งระบบควบคุมการละลายน้ำแข็งจะสามารถลดการใช้พลังงานลงได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 28,782.19 kWh/ปี มูลค่า 90,951.71 บาท โดยมีเงินลงทุน 88,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.97 ปี

5.7 พัดลม โบลเวอร์ และเครื่องสูบน้ำ

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ผลประหยัด (%)	เปอร์เซ็นต์การปรับปรุง (%)	ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. การควบคุมการใช้งานที่จำเป็นของอุปกรณ์	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - หยุดการใช้งานช่วงพักกลางวันหรือเปลี่ยนกะทำงาน หรือในวงเปลี่ยนการรูปแบบการทำงาน - มีการกำหนดการเปิด-ปิดตามแผนที่แน่นอน 				
2. การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของอุปกรณ์	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช้วาล์วที่รั่ว หรือลม เป่าพัดลม เครื่องสูบน้ำที่มีขนาดเกิน 2 HP - มีแผนการตรวจสอบที่ความสะอาดแผ่นกรองฝุ่นและใบพัดลม 				
3. การลดการใช้งานให้เหมาะสม	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - มีการกำหนดภาระงานที่แน่นอนของอุปกรณ์แต่ละตัว - มีการปรับลม หรือปิดพัดลม เครื่องสูบน้ำในส่วนเกินความจำเป็น 				
4. การปรับปรุงอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับภาระงาน	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การลดขนาดใบพัดในพัดลม หรือเครื่องสูบน้ำ เพื่อลดอัตราไหลและความดันให้เหมาะสมกับภาระงาน 				
5. การบำรุงรักษา พัดลม โบลเวอร์ และเครื่องสูบน้ำอย่างสม่ำเสมอ	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนการบำรุงรักษาที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบ และมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 				

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการปิดแอมเปอร์ดูดฝุ่นที่ไม่ใช้งาน

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากการสำรวจการใช้งานของไซโลดูดฝุ่นพบว่า มีท่อดูดที่เปิดทิ้งไว้โดยไม่ใช้งาน จึงได้ดำเนินการทดสอบการปิดท่อลมดูดดังกล่าวและทำการตรวจสอบกำลังไฟฟ้าของมอเตอร์ไซโลพบว่า มีค่ากำลังไฟฟ้าลดลง โดยไซโลดูดฝุ่นดังกล่าวจะมีการใช้งานประมาณ 8 ชั่วโมงต่อวัน 300 วันต่อปี

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

การดำเนินการเป็นการปิดช่องเปิดที่ไม่ได้ใช้งาน โดยเฉพาะท่อที่ใช้งานแบบ 1 ท่อต่อ 3 ธุ ซึ่งหลายๆ เครื่องจะใช้เพียง 2 ธุ เท่านั้น ดังนั้นการที่ปิดรูดังกล่าวไว้ จะส่งผลให้การดูดที่หัวดูดฝุ่นอื่นๆ มีแรงดูดมากขึ้น ซึ่งโดยรวมทั้งหมดแล้วจะทำให้ปริมาณลมที่ไซโล ดูดฝุ่นดูดได้จะน้อยลงส่งผลทำให้กำลังไฟฟ้าของไซโลลดลง ทำให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 2,544.00 kWh/ปี มูลค่า 9,107.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

2. มาตรการการปรับความตึงสายพาน

สภาพก่อนการปรับปรุง

ในกระบวนการอบไม้จะมีการติดตั้งมอเตอร์ขับเคลื่อนจำนวน 22 เครื่อง ขนาด 20 hp ทำงานตลอด 24 ชั่วโมง โดยแต่ละห้องอบจะติดตั้งมอเตอร์ขับเคลื่อน 1 เครื่องโดยทำหน้าที่ขับเคลื่อนภายในห้องอบเพื่อให้อากาศมีการหมุนเวียนทั่วทั้งห้อง จากการตรวจสอบสายพานของมอเตอร์อยู่ในสภาพที่หย่อน อันเนื่องจากการใช้งานอย่างต่อเนื่องและอุณหภูมิแวดล้อมที่สูง มีผลทำให้สูญเสียพลังงาน 2-3 %

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ในการเดินมอเตอร์ที่ใช้สายพานกำลังนั้นความสูญเสียจะอยู่ที่ 2-3 % ถ้าสายพานหย่อนไปก็จะทำให้เกิดการสูญเสียมากขึ้นดังนั้นควรตรวจสอบสายพานให้มีระยะ $D = L / 100$

D

L

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 62,806.00 kWh/ปี มูลค่า 200,974.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

3. มาตรการการลดขนาดใบพัดของพัดลม

สภาพก่อนการปรับปรุง

โรงงานมีการใช้พัดลมในระบบการเผาไหม้เชื้อเพลิงแข็งแบบฟลู-อิติโดซ์เบด (Fluidized bed) ซึ่งจำเป็นจะต้องมีพัดลมเป่าทรายที่ใช้เป็นวัสดุเบด (Bed materials) ด้วยความดันที่เหมาะสมเพื่อการเผาไหม้ที่สมบูรณ์ที่สุด จากการสำรวจตรวจวัด พบว่าการเลือกขนาดพัดลมส่วนมากจะมีการเผื่อไว้ให้สามารถดูดอากาศได้ในปริมาณที่สูงกว่าค่าที่คำนวณได้ และใช้แดมเปอร์ (Damper) ปรับหรือปริมาณให้ได้ตามความต้องการหรือตามสภาพการใช้งานที่แปรเปลี่ยนไป ซึ่งการควบคุมปริมาณอากาศโดยวิธีนี้จะเกิดการสูญเสียพลังงานจากการปรับที่แดมเปอร์ โดยจากการสำรวจพบว่าพัดลมที่ใช้เป่าทรายในระบบการเผาไหม้เชื้อเพลิงแข็งแบบฟลู-อิติโดซ์เบดของหม้อไอน้ำมีการปรับที่แดมเปอร์เพื่อลดปริมาณการดูดอากาศ ทำให้สูญเสียพลังงานไปกับการปรับที่นั่น

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการเปลี่ยนวิธีการควบคุมปริมาณอากาศ จากวิธีการปรับที่แดมเปอร์เป็นการลดขนาดใบพัดของพัดลมลง หลังจากทดลองเปลี่ยนใบพัดอันใหม่ ซึ่งสามารถลดขนาดของใบพัดจากเดิมเส้นผ่าศูนย์กลาง 708 มิลลิเมตร เหลือ 670 มิลลิเมตร โดยปรับแดมเปอร์พัดลมใหม่ (หรือให้น้อยลง) ให้ได้ปริมาณอากาศเท่าเดิมแล้ว

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการพบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 37,389.60 kWh/ปี มูลค่า 98,334.65 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 20,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.20 ปี

4. มาตรการลดการใช้งานของบีเอ็มระบายน้ำออกนอกโรงงาน

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากผลการสำรวจในการเปิดใช้งานของบีเอ็มสูบน้ำแต่ละครั้งเกิดการสูญเสียพลังงานเป็นจำนวนมาก อีกทั้งบางครั้งทำให้เกิดค่าความต้องการไฟฟ้าสูงสุด (Peak) อีกด้วยในกรณีที่ทางโรงงานมีการผลิตพร้อมกัน ทำให้สูญเสียค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าที่สูงขึ้น

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการปรับเปลี่ยนการใช้งานของบีเอ็มสูบน้ำให้ลดลงได้ โดยการซ่อมแซมวาล์วปิดกั้นน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เมื่อเวลาฝนตกจำนวนมากหรือระยะเวลานานๆ ให้ทางเจ้าหน้าที่เปิดบีเอ็มสูบน้ำดับเพลิงขนาด 18.5 kW เพียงชุดเดียวก็พอเพียงต่อการระบายน้ำออกนอกโรงงานได้ทันตามที่ต้องการ

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 4,264.92 kWh/ปี มูลค่า 16,547.89 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 2,000.00 บาท ระยะเวลาคืนทุน 0.06 ปี

5. มาตรการการบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ

สภาพก่อนปรับปรุง

โรงงานมีการผลิตน้ำเย็นเพื่อใช้ในการปรับอุณหภูมิและความชื้น โดยหลังจากที่มีการเดินเครื่องผลิตน้ำเย็น พบว่าจะมีน้ำรั่วไหลในระบบที่คอกเพลลาของเครื่องสูบน้ำเย็น จำนวน 3 ชุด โดยมีอุณหภูมิประมาณ $22\text{ }^{\circ}\text{C}$ พบว่ามีปริมาณน้ำรั่ว ทั้งสิ้น 6.5 ม^3 ต่อวัน ดังตารางต่อไปนี้

ห้อง	ปริมาณน้ำที่ทดลองเก็บ (ลิตร)	เวลาที่จับได้ (วินาที)	คิดเป็นปริมาณความเย็นที่ได้ (ลบ.ม หรือ ม^3 ต่อ วัน)
CHILLER ROOM	1	40	2.2
CHILLER ROOM	1.5	60	2.2
CHILLER ROOM	1.5	60	2.2

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

- ตรวจวัด ปริมาณน้ำเย็นที่รั่วคอกเพลลา รวมถึงประเมินผลประหยัดที่ได้
- ทำการจัด Alignment Pump และซ่อมแซมน้ำรั่วที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้ลดการรั่วไหลสามารถประหยัดพลังงานที่ต้องใช้ในการทำน้ำเย็น จากน้ำเต็ม อุณหภูมิปกติลงมาที่อุณหภูมิ $10\text{ }^{\circ}\text{C}$

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ $9,127.87\text{ kWh/ปี}$ มูลค่า $22,947.45$ บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

5.8 หม้อแปลงระบบส่งจ่ายไฟฟ้า

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ผลประหยัด (%)	เปอร์เซ็นต์การปรับปรุง (%)	ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. มาตรการการปรับเปลี่ยนอัตราค่าไฟฟ้าจาก TOD เป็น TOU	☒	☐	- โรงงานมีการใช้พลังงานตลอด 24 ชั่วโมง และมีการทำงานวันเสาร์และวันอาทิตย์	5			
2. มาตรการไม่เดินโหลดพร้อมกันหรือ start อุปกรณ์ที่ชักำลังไฟฟ้าสูงพร้อมกันในช่วง On Peak	☒	☐	- จัดให้อุปกรณ์ที่ใช้กำลังไฟฟ้าสูง start ท่างกัน 15 นาที	3			
3. มาตรการปรับลดแรงดันหม้อแปลงไม่ให้อู้อุปกรณ์ความจำเป็น	☒	☐	- ตรวจสอบแรงดันหม้อแปลงไฟฟ้าไม่ให้อู้อุปกรณ์ 390- 400 โวลต์	3			
4. มาตรการรวมโหลดให้ใช้หม้อแปลงจำนวนน้อยลง	☒	☐	- ตรวจสอบหม้อแปลงที่มีการใช้งานต่ำกว่า 50%	2			
5. มาตรการตรวจสอบและบำรุงรักษาหม้อแปลงอย่างสม่ำเสมอ	☒	☐	- มีแผนการบำรุงรักษาที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบ และมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	5			

หมายเหตุ : 1. การประเมินผลประหยัดในหม้อแปลงและระบบส่งจ่ายไฟฟ้า ให้ใช้ปริมาณการใช้พลังงานในสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการลดความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุด (Peak) ในช่วงเวลาการใช้ไฟฟ้าสูงสุดของระบบ

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากการสำรวจและตรวจวัดหม้อแปลงไฟฟ้า พบว่าค่าความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุดของหม้อแปลงแต่ละชุดแสดงในตารางด้านล่าง จะเห็นว่าพลังไฟฟ้าที่ใช้ในแต่ละวันมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ไม่ดี

หม้อแปลงไฟฟ้า	ขนาดพิกัด (kVA)	ตัวประกอบโหลดในรอบปี		ความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุด					ประเภทอัตราค่าไฟฟ้า	ค่าไฟฟ้าต่อหน่วย	
		สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด		ต่ำสุด		เฉลี่ย		สูงสุด	ต่ำสุด
				kW	เวลา	kW	เวลา				
TR-1	500	29.76	14.56	144	-	120	-	122	3.0	4.59	3.52
TR-2	250	18.93	2.36	33.52	-	26.88	-	12.43	3.2.2	4.97	4.25

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

โรงงานสามารถลดความต้องการพลังงานไฟฟ้าลงได้ประมาณ 58.82 kW โดยการลดการใช้งานอุปกรณ์ใช้ไฟฟ้าที่ไม่จำเป็น โดยเดินเครื่องในเวลา 8:00 - 17:30 น. ซึ่งอุปกรณ์นั้นคือ มอเตอร์สูบน้ำเข้าบ่อ มอเตอร์เติมอากาศในบ่อ และมอเตอร์สูบน้ำขึ้นถังเหล็กทรงกลมแป้น โดยการติดตั้งชุดควบคุมเวลาอัตโนมัติ เพื่อให้มีน้ำทำงานในเวลาที่ต้องการ ซึ่งสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดค่าใช้จ่าย 124,405.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

2. มาตรการการลดจำนวนหม้อแปลงไฟฟ้าโดยการย้ายโหลด

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากการตรวจวัดโหลดการใช้งานของหม้อแปลงไฟฟ้า ผลปรากฏว่ามีค่าค่าน้ำงต่ำ ประมาณ 10-20 % ซึ่งสามารถดำเนินการปรับปรุงโดยการย้ายโหลดการใช้งานมารวมกัน

รายละเอียดการตรวจวัดหม้อแปลง

ลำดับ	หม้อแปลงไฟฟ้าที่จะย้ายโหลด				หม้อแปลงไฟฟ้าที่จะรวมโหลด			
	หม้อแปลงไฟฟ้า	ขนาด (KVA)	โหลด (kW)	เพาเวอร์-แฟคเตอร์ (P.F)	หม้อแปลงไฟฟ้า	ขนาด (KVA)	โหลด (kW)	เพาเวอร์-แฟคเตอร์ (P.F)
1	TR-2	500	53.04	0.95	TR-1	500	79.46	0.98

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

หม้อแปลงไฟฟ้าที่มีโหลดการใช้งานต่ำกว่าพิกัดขนาดของหม้อแปลงไฟฟ้ามากเกินไปนั้น จะทำให้ประสิทธิภาพของหม้อแปลงไฟฟ้ามีค่าต่ำ เนื่องจากเกิดการสูญเสียไฟฟ้า (Core Loss) จำนวนมากดังนั้นจึงดำเนินการย้ายโหลดหม้อแปลง TR-2 มารวมกับหม้อแปลง TR-1

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 8,873.00 kWh/ปี ประหยัดค่าใช้จ่าย 27,420.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

3. มาตรการการปรับ Tap ที่หม้อแปลงไฟฟ้า

สภาพก่อนการปรับปรุง

จากการตรวจวัดค่าแรงดันไฟฟ้าด้านทุติยภูมิของหม้อแปลงไฟฟ้าผลปรากฏว่ามีค่าค่อนข้างสูง ซึ่งโดยปกติจะมีค่าอยู่ระหว่าง 380-390 Volt ซึ่งสามารถดำเนินการปรับปรุงได้ มีดังนี้

ลำดับ	หม้อแปลงไฟฟ้า	ขนาดหม้อแปลงไฟฟ้า (kVA)	แรงดันไฟฟ้า (V)
1	TR-1	250	408

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

หม้อแปลงไฟฟ้าที่มีค่าแรงดันไฟฟ้าด้านทุติยภูมิสูง จะทำให้ประสิทธิภาพของหม้อแปลงไฟฟ้ามักต่ำ เนื่องจากการทำงานที่แรงดันไฟฟ้าสูง จะทำให้เกิดการสูญเสียจาก Core Loss ในหม้อแปลงไฟฟ้าสูงตามไปด้วย และอายุการใช้งานจะสั้นลงด้วย ดังนั้นถ้าสามารถลดค่าแรงดันไฟฟ้าที่หม้อแปลงไฟฟ้าด้านทุติยภูมิลงมาโดยการปรับ Tap ที่หม้อแปลงไฟฟ้า (เมื่อปรับ Tap แล้วแรงดันไฟฟ้าที่ปลายสาย จะต้องไม่ต่ำกว่า 380 V)

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 1,850.78 kWh/ปี ประหยัดค่าใช้จ่าย 5,814.09 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

4. มาตรการบริหารจัดการการควบคุมคาปาซิเตอร์ที่ตู้ควบคุมไฟฟ้าหลัก

สภาพก่อนปรับปรุง

จากผลการสำรวจพบว่าตู้เมนได้ติดตั้งคาปาซิเตอร์ เพื่อให้ค่าพาวเวอร์แฟคเตอร์ของระบบมีค่าสูง ในขณะที่ไม่ได้เดินเครื่องอัดกระดาษและระบบการตัดต่อคาปาซิเตอร์เป็นแบบอัตโนมัติค่าพาวเวอร์แฟคเตอร์ที่วัดได้มีค่า 0.35 ภายหลังจากทำการทดลองปิดการทำงานแบบอัตโนมัติและเปิดการทำงานของคาปาซิเตอร์ไปที่ระดับที่ 1 พบว่าค่าพาวเวอร์แฟคเตอร์ที่วัดได้มีค่าเพิ่มขึ้นคือมีค่า 0.65

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ทำการบริหารจัดการควบคุมคาปาซิเตอร์ โดยทำการควบคุมเองในขณะที่ยังไม่ได้ทำการเดินเครื่องอัดกระดาษ ซึ่งจะทำให้ค่าพาวเวอร์แฟคเตอร์มีค่าสูงขึ้นกว่าการทำงานแบบอัตโนมัติ และในขณะที่เดินเครื่องอัดกระดาษให้เปลี่ยนไปควบคุมแบบอัตโนมัติ

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 17,278.00 kWh/ปี ประหยัดค่าใช้จ่าย 67,560.00 บาท/ปี โดยไม่มีเงินลงทุน

5. มาตรการติดตั้งคาปาซิเตอร์ที่เมนจ่ายไฟฟ้าหลัก

สภาพก่อนปรับปรุง

จากผลการสำรวจตรวจวัดค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้า (Power Factor) ของหม้อแปลงไฟฟ้า ลูกที่ 1 ขนาด 500 kVA พบว่ามีค่าไฟฟ้ามืดค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้าต่ำมากประมาณ 0.72-0.80

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ดำเนินการปรับปรุงค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้า ของหม้อแปลงไฟฟ้าที่มีค่าต่ำให้มีค่าเป็น 0.95 โดยติดตั้งชุดคาปาซิเตอร์สายเมนจ่ายไฟฟ้าหลักจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานได้ อีกทั้งยังลดค่าใช้จ่ายจากการไฟฟ้าที่คิดค่าปรับ kVAR Charge ลดลง

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 6,405.79 kWh/ปี ประหยัดค่าใช้จ่าย 40,697.54 บาท/ปี โดยมีเงินลงทุน 47,374.25 บาท ระยะเวลาคืนทุน 1.16 ปี

5.9 อุปกรณ์สำนักงาน

มาตรการประหยัดพลังงาน	ผลการดำเนินการ		แนวทางการปรับปรุง	เปอร์เซ็นต์ผลประหยัด (%)	เปอร์เซ็นต์การปรับปรุง (%)	ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)	ผลประหยัด (kWh/ปี)
	ได้	ไม่ได้					
1. มาตรการลดชั่วโมงการทำงานเครื่องใช้ไฟฟ้า	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ปิดตู้ทำน้ำเย็น หรืออุปกรณ์หลังเลิกงาน ไม่เปิดทิ้งไว้ทั้งคืน - การเปิด-ปิดกระติกน้ำร้อนเป็นเวลาไม่เปิดทั้งวัน 	5			
2. มาตรการควบคุมการใช้พลังงานอุปกรณ์ไฟฟ้า	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การตั้งเวลาปิดหน้าจอมพิวเตอร์เมื่อไม่มีการใช้งาน - การตั้งเครื่องถ่ายเอกสารเป็น Energy safe mode เมื่อไม่มีการใช้งาน 3 นาที - การต่อ printer 1 เครื่องให้ใช้งานกับคอมพิวเตอร์หลายเครื่อง 	5			
3. มาตรการการเพิ่มความระมัดระวังในการเปิด-ปิด อุปกรณ์	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ลดการใช้ปลั๊กที่หลวมก่อให้เกิดการสิ้นเปลืองพลังงาน และทำให้เครื่องใช้ไฟฟ้าชำรุด - การเปลี่ยนสวิตช์แทนการใช้ปลั๊กที่ตู้ทำน้ำเย็น 	5			
4. มาตรการเลือกใช้อุปกรณ์ที่ใช้พลังงานต่ำกว่า	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้งาน Inkjet Printer แทน Laser Printer 	5			
5. มาตรการย้ายตำแหน่งของอุปกรณ์สำนักงาน	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> - ย้ายเครื่องถ่ายเอกสารไว้นอกบริเวณปรับอากาศ - ย้าย Laser Printer ไว้นอกบริเวณปรับอากาศ 	2			

หมายเหตุ : 1. การประเมินผลประหยัดในอุปกรณ์สำนักงาน ให้ใช้ปริมาณการใช้พลังงานในสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะ และมาตรการเพิ่มเติม :

.....

.....

.....

.....

1. มาตรการปิดจอคอมพิวเตอร์ตอนพักเที่ยง

สภาพก่อนปรับปรุง

ภายในโรงงานจะมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานทุกแผนก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และยังมีการเปิดคอมพิวเตอร์ทิ้งไว้ในช่วงพักเที่ยง 12:00 น. -13:00 น. ซึ่งในช่วงนี้พนักงานจะออกไปรับประทานอาหารเช้า และไม่มีการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

หากไม่มีการใช้งานคอมพิวเตอร์ต่อเนื่องเป็นเวลานานกว่า 15 นาทีควรตั้ง Screen Saver แต่ถ้าหากไม่ได้ทำงานต่อเนื่อง 1 ชั่วโมง ควรปิดเครื่องหรือปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยประหยัดพลังงาน

จอคอมพิวเตอร์ที่สามารถปิดตอนพักเที่ยงได้มี 29 เครื่อง มีทั้งขนาด 15 นิ้ว และ 17 นิ้ว ซึ่งกำลังไฟฟ้าเฉลี่ยประมาณ 60 W ต่อเครื่อง

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 542.88 kWh/ปี มูลค่า 1,856.65 บาท/ปี

2. มาตรการปิดพัดลมตั้งโต๊ะตอนพักเที่ยง

สภาพก่อนปรับปรุง

ภายในโรงงานจะมีการใช้พัดลมตั้งโต๊ะเพื่อให้ความเย็นกับพนักงาน เนื่องจากภายในโรงงานอากาศค่อนข้างร้อน และยังมีการเปิดพัดลมตั้งโต๊ะทิ้งไว้ในช่วงพักเที่ยง 12.00 น. - 13.00 น. ซึ่งในช่วงนี้พนักงานจะออกไปรับประทานอาหาร และไม่ได้ปฏิบัติงาน

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

หากไม่มีการผลิตในช่วงเวลาพักเที่ยง ก็ควรปิดพัดลมตั้งโต๊ะ เพราะการเปิดทิ้งไว้เท่ากับเป็นการใช้งานโดยไม่เกิดประโยชน์ และการปิดพัดลมตั้งโต๊ะยังเป็นการช่วยประหยัดพลังงาน พัดลมตั้งโต๊ะที่สามารถปิดตอนพักเที่ยงได้มี 7 เครื่อง ขนาด 60 W ต่อเครื่อง

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 120.96 kWh/ปี
มูลค่า 532.22 บาท/ปี

3. มาตรการการยกเลิกการใช้งานตู้น้ำเย็น

สภาพก่อนปรับปรุง

โรงงานมีการติดตั้งตู้น้ำเย็นเพื่อให้บริการน้ำดื่มกับพนักงาน แต่ไม่ค่อยมีพนักงานมาใช้

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

จากการสอบถามผู้ใช้พื้นที่พบว่ามีการเสียบปลั๊กไฟฟ้าตู้น้ำเย็นตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน และปัจจุบันทางสำนักงานได้ซื้อน้ำดื่มมาบริการพนักงานแล้ว จึงไม่ได้ใช้เครื่องทำน้ำเย็น จึงควรยกเลิกการใช้ตู้ทำน้ำเย็นนี้ และพนักงานทุกคนก็เห็นชอบในมาตรการนี้ ซึ่งสามารถลดการสูญเสียการใช้พลังงานได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 1,533.00 kWh/ปี
มูลค่า 4,691.00 บาท/ปี

4. มาตรการการตั้งปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์อัตโนมัติ ส่วนสำนักงาน

สภาพก่อนปรับปรุง

เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนสำนักงานที่ไม่ได้ใช้งานในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น การไปทำธุระที่อื่นโดยไม่ได้อยู่ประจำโต๊ะ จะไม่มีการตั้งปิดหน้าจอเครื่อง โดยส่วนใหญ่จะมีการตั้ง Screen Server เพื่อรักษาหน้าจอ (มีรูปภาพเคลื่อนไหว) แต่ไม่ได้ลดการใช้พลังงาน ซึ่งจะทำให้เกิดการสูญเสียพลังงานไปโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ประมาณ 60 W/จอ จำนวนของคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยที่มีการใช้งานคือ 594 เครื่อง ใช้งาน 260 วัน/ปี

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

ให้ทำการตั้งค่าในโปรแกรม Windows เพื่อให้จอถูกสั่งพักหลังจากไม่ใช้งานเป็นเวลา 3 นาที ซึ่งเป็นการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์ เวลาที่ลดได้ต่อเครื่องโดยเฉลี่ย 1 ชั่วโมงต่อวัน โดยเมื่อผู้ใช้งานกลับมาเคาะ keyboard หรือขยับ mouse หน้าจอหน้าเดิมที่ผู้ใช้งานทำค้างไว้จะกลับมาให้ทำงานต่อไป

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 8,339.76 kWh/ปี
มูลค่า 24,185.30 บาท/ปี

5. มาตรการกำหนดเวลาเปิด-ปิดหม้อต้มน้ำร้อน

สภาพก่อนปรับปรุง

ในส่วนของสำนักงานมีการใช้หม้อต้มน้ำร้อนโดยไม่มีการถอดปลั๊กไฟของหม้อต้มน้ำร้อนตลอด 24 ชั่วโมง โดยหม้อต้มน้ำร้อนใช้กำลังไฟฟ้าเฉลี่ย 800 วัตต์ จำนวน 28 เครื่อง โดยทั่วไปหม้อต้มน้ำร้อนจะใช้พลังงานไฟฟ้าในระยะเริ่มต้นประมาณ 10 นาที ในการทำให้น้ำร้อน หลังจากนั้นจะเป็นการพักหม้อต้มน้ำร้อน และเมื่อเสียบปลั๊กค้างไว้ หม้อต้มน้ำร้อนจะทำการต้มน้ำร้อนต่อเนื่องไปเรื่อยๆ เมื่ออุณหภูมิของน้ำมีค่าต่ำกว่าค่าที่ตั้งไว้ของหม้อต้มน้ำร้อน

แนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุง

หากมีการกำหนดระยะเวลาในการใช้งาน และมี การถอดปลั๊กเมื่อไม่ได้ใช้งานแล้ว จะสามารถลดปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในหม้อต้มน้ำร้อนได้ ทำการกำหนดระยะเวลาในการใช้งาน 3 ช่วงเวลา คือ 7.30 - 9.30 น., 11.30 - 13.00 น. และ 17.30 - 19.00 น. ซึ่งสามารถลดการเสียบปลั๊กทิ้งไว้ได้ถึง 19 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งจะช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงได้

สรุปผลการดำเนินการ

จากผลการดำเนินการ พบว่า สามารถประหยัดพลังงานได้ 13,204.00 kWh/ปี มูลค่า 39,877.00 บาท/ปี

รายงานสรุปผลการดำเนินการ

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตลอด ดังนี้

1. ผลการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน

ระบบที่มีการใช้พลังงาน	ผลการประหยัดพลังงาน (kWh/ปี)
ระบบความร้อนร่วม	
ระบบอากาศอัด	
กระบวนการไฟฟ้าเคมี	
สิ่งอำนวยความสะดวก	
พัดลมและเครื่องเป่าลม	
ระบบลำเลียงวัตถุดิบ	
กระบวนการแปรรูปวัตถุดิบ	
ระบบทำความเย็น	
กระบวนการให้ความร้อน	
เครื่องสูบน้ำ	
อุปกรณ์กำเนิดไอน้ำ	
อื่นๆ	
รวม	

2. ด้านประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

รายละเอียด	ผลการดำเนินการ	
	ก่อนปรับปรุง	หลังปรับปรุง
ปริมาณการใช้พลังงาน (kWh/ปี)		
ปริมาณผลผลิต (.....)		
ดัชนีการใช้พลังงาน (kWh/ปี)		
ผลประหยัด (%)		

